

bülten

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ AYLIK YAYIN ORGANI

38. YILA GİRERKEN

ŞUBEDEN HABERLER

KONFOR VE 1. ULUSAL
TESİSAT MÜHENDİSLİĞİ
KONGRESİ

MÜHENDİSLİK EĞİTİMİ VE
SORUNLARI

İŞ CİNAYETLERİNE SON

İZMİR KENT İÇİ ULAŞIMINDA
CİDDİYETE ÇAĞRI

İZMİR KENT İÇİ DENİZ
ULAŞIMI

MAVİ KÖRFEZ; ORTAKLAŞA
YANILSAMAMIZIN GÖRKEMLİ
ÖZLEMİ Mİ?

ATATÜRK ORMANI MİLLİ
PARK OLMALIDIR

BİR BUNALIMIN TOPLUMSAL
ANATOMİSİ

BİLGİSAYAR ALMAYI
DÜŞÜNÜYORSANIZ

10 ARALIK; DÜNYA İNSAN
HAKLARI GÜNÜ

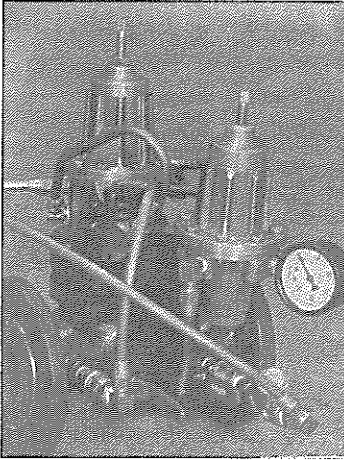
MUTLULUK ÜZERİNE BİRKAÇ
SONUÇ

GECE YARISI SAYIKLAMALARI

BİR MODERN PALYAÇO

EVRENDE BAŞKA BİR DÜNYA BULAMAYABİLİRİZ

AKKON

Otomatik Kontrol Vanaları

SU SİSTEMLERİ, SUYUN ENDÜSTRİYEL KULLANIMI,
PETROL VE ENDÜSTRİ TESİSLERİNDE;

Basınç regülatörleri, sıvı seviyesi kontrolü, akış miktarı kontrolü işlevlerine ait vanalar solenoid vanalar ve çek vanalar bizim üretimimiz olan ürünlerdir.

Pilot Vana Kumandalı Tip Vanalar

- ✓ Solenoid Kumandalı Kontrol Vanaları
- ✓ Basınç düşürücü Kontrol Vanaları
- ✓ Oransal Basınç Düşürücü Kontrol Vanaları
- ✓ Basınç Sabitleme Kontrol Vanaları
- ✓ Su Darbesi Kontrol Vanaları
- ✓ Santrifüj Tipi Pompa Kontrol Vanaları
- ✓ Derinkuyu Tipi Pompa kontrol Vanaları
- ✓ Şamandra Seviye Kontrol Vanaları
- ✓ Seviye Aralığı Kontrol Vanaları
- ✓ Açılma-Kapanma Hızı Kontrollü Çek-Vanalar
- ✓ Akış Miktarı Kontrol Vanaları

konularında;

DAHA YENİ- İLERİ ve EN SON TEKNOLOJİ

ADRES:

AKKON OTOMATİK KONTROL VANALARI
382 Sk. No:11-B Şirinyer- İZMİR

Tel: 87 25 60- 52 28 04

Fax: 87 25 60

AKA TEKNİK

M. OĞUZ YILMAZ
MAKİNA MÜHENDİSİ

- ◆ KAT KALORİFERİ
- ◆ KAT KLİMASI
- ◆ GÜNEŞ ENERJİSİ
- ◆ HİDRAFOR
- ◆ DALGIÇ POMPA

Adres:

Menderes Cad. 336 Sk. No: 2/B
Şirinyer- İZMİR

Tel: 26 31 37

PETROL
OFİSİ
BAYİİ

Yesiller

PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİİ
TİCARET ve NAKLİYAT LTD. STİ.

FUEL OIL - MOTORİN
ve Madeni Yağlar
50 Yıllık tecrübemizle
hizmetinizdeyiz

Yalı Cad. No: 38/1
Karşıyaka - İZMİR

Tel: 11 58 48

68 88 84

68 88 85

Fax: 11 28 36

bülten

ARALIK 1992
Yıl:7 Sayı:43

MMO İzmir Şubesi Adına Sahibi
Ali GÜNGÖR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Fasih KUTLUAY

Genel Yayın Yönetmeni
Kazım UMDULAR

Bülten Yayın Komisyonu:
Ali Rıza KAT
Oğuz İNCEOĞLU
Tansel TÜRKMEN
Nilgün BAYDAN
Nilgün ATALAY

Dizgi ve Sayfa Düzeni:
TROYA TANITIM Tel: 83 29 28

Teknik Hazırlık ve Baskı:
Altındağ Matbaası Tel: 21 54 75

Yönetim Yeri:
Ali Çetinkaya Bulvarı No: 12/1
Alsancak/İZMİR
Tel: 22 08 11-21 74 68
Fax: 22 60 39

Baskı sayısı:3500

Gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmamasına, TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu karar verir. Yayımlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına, ilan ve reklamlardaki sorumluluk ilanı veren kişi ve/veya kuruluşa aittir. Bülten'e gönderilen çeviri yazıların kaynağı mutlaka belirtilir. Gönderilen yazılar, yazarlarına geri verilmez.

1992 YILI REKLAM BEDELLERİ

Arka Kapak	2.000.000.-TL
İç Kapaklar	1.500.000.-TL
İç Sayfalar	
Tam Sayfa	1.000.000.-TL
1/2 Sayfa	500.000.-TL
1/4 Sayfa	250.000.-TL

Fiyatlara KDV eklenir

Kapak:
Önder TARAKÇI

bülten'den

38. YILA GİRERKEN

Odamız 18 Aralık 1992'de 38. yaşına basıyor. **İnsan yaşamında; olgunluğa** karşılık gelen bu yaş dönemi, **kurumların yaşamında; gençlik dönemi** olarak görülebilir:

Ülkemizde kurumsallaşmanın tartışılabilir olduğu bir ortamda odamızın bu genç yaşına rağmen kurumsallaşma yönünde aldığı yol azımsanamaz.

Özellikle ülkemiz demokrasisinin "**on yılda**" bir yaşadığı "**Deprem**"le kurumların yapılanmasında meydana gelen "**çökmeler**", "**deformasyonlar**", kurumların kurumsallaşmasına izin vermemektedir.

Bu engeller, çağdaş demokratik ülkelerin toplumsal gelişme süreçlerinde de açıkça görülebilir. Ülkemizde bugün toplumumuzun "**demokratikleşme**" istemine bağlı olarak gelişen yeni süreçte; siyasal iktidarca sunulan "**demokratikleşme paketinin**" özünü bizce, engellerin ortaya çıkmayacağı koşulların yaratılması oluşturmaktadır.

Bu ise ancak toplum yaşamında tüm kurumlara işlevsel bir yapı kazandırılmasına, kurumlaşma sürecinin önünün açılmasına bağlıdır.

Odamızın; ülkemizin "**sanayileşme ve demokratikleşme**" sürecine hızla sokulması yönünde süreklilik içeren 38 yıllık bilgi ve deney birikimlerine karşın, aktif katılım isteği DYP-SHP koalisyon hükümetinin diğer konularda olduğu gibi henüz gündemine bile girmemiştir.

Bu durum bugün dünyada toplumsal gelişmenin anahtar sözcükleri olarak kullanılan "**yeniden yapılanma**", "**çağdaşlaşma**", "**şeffaflaşma**", "**demokratikleşme**", "**sanayileşme**" kavramlarının iktidarca içinin doldurmadığını göstermektedir.

Bu genelleme ışığında kendi örgütsel yapımızın gelişiminde de kullanılan bu kavramlar bazı birimlerimizce söylemin ötesine geçirilmemektedir. Kurumsal işleyişi dışlayan, **örgütsel gelişim** yerine, **birimsel gelişmeyi** gözeten böylesi yaklaşımlar, kurumsallaşmanın önünde, anılan dış olumsuzlukların yanısıra iç olumsuzluk olarak görülmektedir.

Ancak kurum içi ve dışı olumsuzluklara rağmen, Odamızın 38. yılına girerken, **bugününü dünden, yarınını da bugünden öteye taşımak** için kurumsallaşmanın gerekli potansiyelinin üyelerimizde var olduğu inancındayız.

Genç Odamızın; üyelerinden aldığı güçle demokratik katılım mekanizmaları aracılığıyla, bugüne dek süregelen bilgi ve deneyim birikimiyle her gün kurumsallaşmaya bir adım daha yaklaştığını görüyoruz.

Odamızın **bugünlerine ulaşmasında emeği geçen üyelerimize teşekkür ediyor, tüm üyelerimizin 38. yılını kutluyoruz.**

ÇAĞDAŞ BİR YÖNETİM; ÇAĞDAŞ BİR ODA

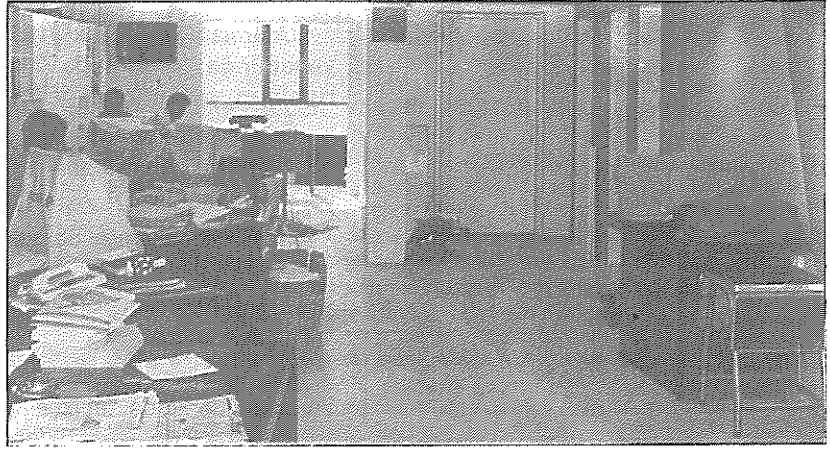
Şube binamızın düzenleme çalışmaları sonuçlandı.

Mesleğimiz ve meslektaşlarımızla yakışır bir Oda kimliği kazandırılması amacıyla, Odamızın içinde bulunduğu ekonomik zorluklara karşın üyelerimizin gönüllü katkılarıyla hizmet binamızın çağdaş biçimde düzenlenmesiyle Şubemiz 2000'li yılların Merkez binasına kavuşmuş oldu.

Bu düzenleme Oda çalışmalarına yeni bir heyecan ve canlılık getirmiştir. Şubemizin 2000'li yıllara yönelik çalışma perspektiflerinde ilk adımlardan biri olarak nitelediğimiz bu çalışmayı sadece yaşadığı dönemi değil, gelecek dönemleri de planlayan çağdaş yönetim anlayışının bir ürünü olarak görüyoruz.

Bu çalışmamızın sona ermesine karşın kampanya başlığımızdan da anlaşılacağı üzere birçok alanda yaygınlaşan bir çalışma perspektifi doğrultusunda, "ÜYELİK ÖDENTİMİZİ HE-MEN ÖDEYELİM" ve "ŞUBE MERKEZ BİNASININ DÜZENLENMESİ İLE LOKAL VE KONFERANS SALONU EDİNİLMESİ, EĞİTİM ETKİNLİKLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ" kampanyalarımız sürmektedir.

Merkez binamızın düzenleme çalışmalarına hız katan bugüne dek yapılan katkılarla bize destek veren üyelerimize bir kez daha teşekkür ediyoruz.

Düzenleme çalışmaları tamamlanan Şubemizden bir görüntü

KASIM AYINDA BAĞIŞ KAMPANYAMIZA KATKIDA BULUNAN ÜYELERİMİZ:			
FİRMA	ÜYEMİZ	BAĞIŞ ŞEKLİ	BAĞIŞ DEĞERİ
GÜRMAK	Nedret ERTUĞRUL Mevlüt TAGA	Nakit	7.500.000 TL.
KALIMAKSAN	Halit KAZMA	Seperatör ayakları	3.000.000 TL.
STANDART GÖZLÜK A.Ş. EGE FREN	Jak ALALUF Mehmet ATILLA Hüseyin AKARLI	Nakit	2.000.000 TL.
TUNALI MÜH. ÖGE MÜH.	Necdet TUNALI Metin Ç. Güres Hüsnü Özü	Nakit Nakit Nakit	1.500.000 TL. 1.000.000 TL. 400.000 TL.
CEZZAR MÜH. ARTES MÜH. İMES MÜH. S. EMİRAL MÜH.	M. Yavuz CEZZAR Metin KESKİNER Bülent NAYMAN Sezai EMİRAL	Nakit Nakit Nakit Nakit	200.000 TL. 200.000 TL. 200.000 TL. 200.000 TL.

Bağış Hesap No: MMO İzmir Şubesi (3318) Etibank Alsancak Şubesi

Üyelerimizin profili çıkarılıyor.

Yeni dönem çalışma Programında yer alan Üye Profili Anketi çalışmalarının birinci bölümü olan anket sorularının hazırlık çalışmaları sona erdi.

Psikolog Dr. Ünsal YETİM başkanlığında Şubemiz Yönetim Kurulu Üyeleri Kirami KILINÇ ve Kazım UMDULAR tarafından yürütülen çalışmalarda, işyeri temsilcilerinden, uzmanlık komisyonlarından alınan veriler doğrultusunda toplam 103 soruluk Anket oluşturuldu.

Şubemiz etkinlik alanı içerisinde 3500 üyemize uygulanması düşünülen anket sonunda elde edilecek verilerle Üye Profili çıkarılacak ve kitap olarak yayınlanacaktır. Anket uygulamasına yönelik olarak 28 Kasım 1992'de İşyeri Temsilcileriyle Şubemizde bir toplantı yapılmış ve anket işyeri temsilcilerine tanıtılarak uygulama üzerine bilgiler verilmiştir. Yönetim Kurulumuzun en geniş üye tabanına ulaşarak elde edilecek verilerle 2000'li yıllarda Oda politikasının oluşumunda önemli bir payı da olacak böylesi bir çalışmaya destek sağlayacağınıza inanıyoruz.

İl, İlçe Temsilciliklerimizce, MDB işyeri Temsilcilikleri ve Şubemiz görevlileri aracılığıyla sizlere ulaştırılması hedeflenen anketi en kısa zamanda yanıtlayarak yine aynı yolla bize ulaştırılması için göstereceğiniz ilgiye şimdiden teşekkür ederiz.

TSE İLİŞKİLERİNDE YENİ BİR DÖNEM

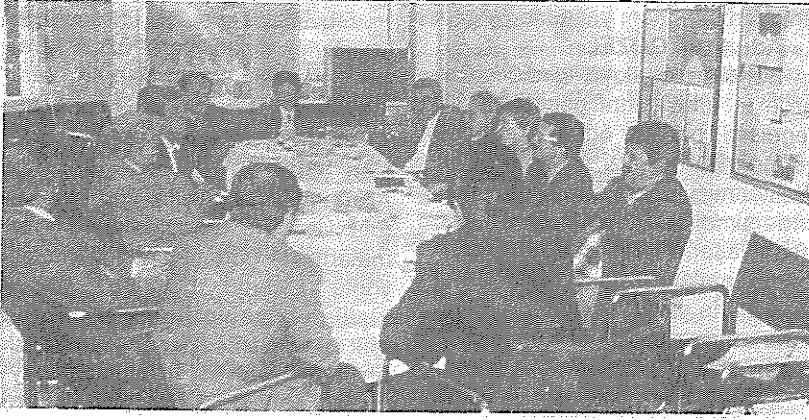
Bornova Belediye Başkanlığı'yla yapılan toplantıda verilen görüşbirliği sonucunda 1 Aralık 1992 Salı günü TSE İzmir Bölge Müdürü Ahmet Şeyda GÜMÜŞ ve konut inşaatı yapım sürecinde yer alan ilgili dört Oda'nın İzmir Örgüt birim yöneticileriyle kahvaltıda bir araya gelindi.

Bu toplantıda konut inşaatlarında Belediye TSE arasındaki protokol uyarınca yapılan yapı denetimlerinde TSE'nin ulusal standart kuruluşu olarak standart hazırlanmasının asal görevlerinden biri olduğu ve konut inşaatları örneğinde olduğu gibi malzemelerin standartlara uygunluğunu kontrol edebileceği ancak, mühendis ve mimarın fenni mesul hizmetinin yerine getirilip getirilemeyeceğinin kontrolünün ise ilgili Oda birimlerince yapılması gerektiği vurgulanmıştır.

Ülkemizde kurumların görev tanımlarıyla birlikte yerli yerine oturtulması gerektiği ve Meslek Odalarının da bu çerçevede yetkili kılınmasının zorunluğu üzerine görüş birliğine varılmıştır.

Bu ilişkilerin Kurum Merkezleri düzeyinde geliştirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

İzmir'de yerel yönetimlerle örnek bir ilişki geliyor

Şube Yönetim Kurulumuzun Bornova Belediye Başkanı Ali Sözer ve Yardımcısı Mehmet Karcı ile 25 Kasım 1992 Çarşamba günü Oda-Belediye ilişkilerinin geliştirilmesine yönelik Şubemizde kahvaltıda bir araya geldi.

EMO İzmir Şube Sekreteri Macit MUTAF'ın da katıldığı kahvaltı toplantısında Asansörlerin periyodik kontrolü, TSE ile ilişkiler, Fenni mesuliyet kontrolü, İzmir Konseyi, Osmangazi yolu üzerinde orman oluşturulması, imar ruhsatı aşamasında elektrik projelerinin istenmesi konularında karşılıklı bilgilendirilmelerde bulunuldu ve bu kararların ivedilikle yaşama geçirilmesi üzerine görüş birliğine varıldı.

Bazı konuların ise 3 Aralık 1992 Perşembe günü yapılacak TMMOB II Koordinasyon Kurulu Toplantısında ele alınması kararlaştırıldı.

Yine konut inşaatlarında başlatılan denetimler hakkında bilgi alışverişinde bulunmak üzere Belediye Başkanı, TSE ve Oda yöneticileri ile 1 Aralık 1992 Salı günü 09.00'da bir araya gelinmesi kararlaştırıldı.

Bu toplantının gündeminde Valilik, Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Ticaret Odası, Sanayi Odası, EĞİAD tarafından

oluşturulmaya çalışılan İzmir Konseyi'nin tartışmaya açılması kararlaştırıldı.

Osmangazi yolu Caddesi üzerinde Atatürk Mahallesi yamacında Bornova Belediye Başkanlığının girişimiyle kurulan ormanın bir bölümünü TMMOB ve bağlı odalarının İzmir örgüt birimleri ile oluşturulması ve Ormana TMMOB Haluk SILAY adının verilmesi kararlaştırıldı.

Şube Yönetim Kurulumuz 30 Kasım 1992'de yaptığı toplantısında bu görüşmeyi değerlendirerek;

✓ Bornova ilçesinde yeniden başlatılması kararlaştırılan asansör periyodik kontrol çalışmaları,

✓ Şubemizin 1986-1987 yıllarında Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yapmış, aynı zamanda TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Haluk SILAY'ın adının TMMOB Ormanına verilmesi önerileri nedeniyle Belediye Başkanı Ali SÖZER'e teşekkür edilmesini kararlaştırdı.

Ayrıca Bornova Belediyesi kitaplığı ve Okuma Evi'nce başlatılan "Kitaplar bağışlanacak kadar değerlidir." kampanyası doğrultusunda Bornova Belediyesi kitaplığına Şubemizce kitap bağışında bulunulmasını kararlaştırıldı.

VE ÜYELERİMİZ....

→ Şubemiz Oda Delegatesi Erol ŞAHİN Tarış İplik Fabrikası Müdürlüğü görevine başlamıştır. Başarılar diliyoruz.

İŞYERİ TEMSİLCİLERİMİZ İLE DAHA ETKİN BİR ODA İÇİN KOORDİNASYON TOPLANTISI YAPILDI

27 Kasım 1992 tarihinde Şube Merkez binamızda işyeri temsilcileri toplantısı yapıldı. 20'yi aşkın işyeri temsilcimizin katıldığı toplantıda üyelerimizin profilinin çıkarılması doğrultusunda hazırlanan üye anketi konusunda Psikolog Dr. Ünsal YETİM tarafından yapılan genel bilgilendirme sonrasında Şubemiz çalışmalarına yönelik değerlendirme yapıldı.

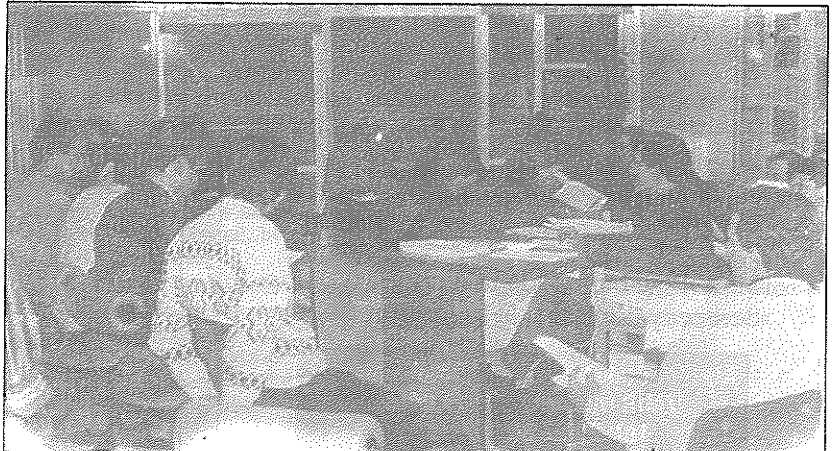
Kaplamın işyeri Temsilcimiz Fatih ÜNLÜ; üyelerimiz daha etkin ve işlevsel bir Oda isteğini vurgularken, Vestel İşyeri Temsilcimiz Elif ACAR ve Ufuk İNCEOĞLU 70'e yakın üyemizin "KOLAY MÜHENDİSLİK YASASI'NA" tepkilerini dile getiren dilekçelerini sundular. SSK İnşaat Emlak işyeri temsilcisi İlhami AY-RANCIOĞLU 80'li yıllarda yapılması gereken anket çalışmasının çok gecikmiş olduğunu belirtirken, gecikmiş olsa da yapılan detaylı çalışma nedeniyle emeği geçen arkadaşlarımızı kutladı.

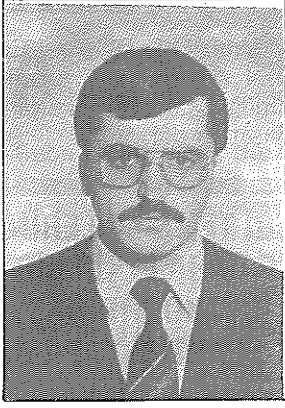
Genelde Üye Profili Anketi üzerinde yoğunlaşan görüşmeler sonucunda hazırlanan Anket kitapçıkları üyelerimize uygulanılmak üzere işyeri temsilcilerimize dağıtıldı.

URLA'DA TESİSAT HİZMETLERİNDE KALİTE SAĞLANACAK

Şube Yönetim Kurulu Üyelerimizin URLA Belediye Başkanıyla Kasım ayında yaptığı görüşmeler sonucunda; Tesiilat Projelerinde Oda kontrolünün uygulanması 1 Ocak 1993 tarihinden itibaren sağlanmıştır.

Böylece Tesiilat Mühendisliği hizmetlerinde kalitenin sağlanması konusunda Odamızca sürdürülen çalışmaların etkinliğinin aianı daha da genişlemiştir

Filozoflar, "Gerçekten yaşıyoruz karanlık bir çağda ve insan insana yardım etmiyor asla!" söylemlerini sürdürdüler. Biz filozofların bu söylemlerini yalanlayan bir insanı yaşadık.

Adı; Fuat GÜZEL.

Bülten'in baskıya girdiği günlerde 2. ameliyatını geçirdiğini ve kendisini bir an önce aramızda görmek istediğimizi, geçmiş olsun dilekelerimizi bildiren yazımızın yerinde şimdi bu yazının yer alması, insan yaşamının yillardan öte, günlerle, saatlerle, dakikalarla hatta saniyelerle sınırlı olduğunu bir kez daha anımsatması yönüyle ayrı bir hüznün veriyor bize.

Güzel'i yaşamın her kesitinde tükenmez enerjisiyle görmek şaşırttı bizi.

Onu tek bir sıfatla anmak olası değil. GÜZEL; Başarılı bir Makina Mühendisi, GÜZEL; Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi mezunu GÜZEL; Aliağa İlçe Temsilcilik Yürütme Kurulu üyesi, GÜZEL, Şu-

bemiz Oda Delegesi, GÜZEL; sınıf babası ve GÜZEL; Evli ve iki çocuk babası, bunca işi birarada yürütmeyi başaran çağdaş bir insan.

GÜZEL, soyadıyla özdeşleşen kişiliğiyle, çirkinliklere özverili, alçak gönüllü çalışmalarıyla karşı koydu.

Odamızın birçok organında yer alan GÜZEL, (İşyeri Temsilcisi, Aliağa İlçe Temsilcilik Yürütme Kurulu Üyesi, Oda Delegesi) çalışmalarımıza gönüllü katkılarıyla çok yönlü katkıda bulundu. Örnek kişiliğiyle çağın karanlığında bir ışık olan GÜZEL'i genç yaşta yitirmenin acıyla sevgi ve saygıyla anıyor, ailesine, yakınlarına ve üyelerimize başsağlığı diliyoruz.

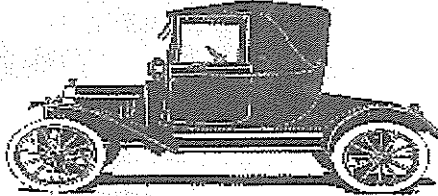
Önümüzdeki günlerde Güzel'in ailesini desteklemek amacıyla Şubemiz ve Aliağa İlçe Yürütme Kurulumuz tarafından yardım kampanyası başlatılacaktır.

GÜZEL'İ YİTİRDİK

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ
ODASI İZMİR ŞUBESİ

ÖZEL dinamik SÜRÜCÜ KURSU

Yeni dönem kayıtları gündüz,
gece, hafta sonu kursları ile
devam ediyor.
BAŞARINIZ BAŞARIMIZDIR!

TMMOB'ye bağlı Oda üyelerine ve birinci
derece yakınlarına %10 indirim yapılır

Atatürk Cad. No: 422 K: 3-4 Alsancak -
İZMİR (Alsancak Bari Kesisisi)
Tel: 22 57 58 / 63 27 25

BİLGİSAYAR DESTEKLİ TASARIM VE ÜRETİMDE YENİ TEKNOLOJİLER

◆ 1 GÜN: 17 Aralık 1992

Bilgisayar destekli tasarım ve üretim teknolojileri
Serbest çalışma

◆ 2. GÜN: 18 Aralık 1992

Macintosh işletim sistemi üzerinde genel bilgi
Mac Bravo yazılım paketi tanıtımı
Yazılım üzerinde uygulamalı çalışma

◆ 3. GÜN: 19 Aralık 1992

Bilgisayar destekli üretim kavramı
Macintosh' da üretim yazılımları tanıtımı
Serbest çalışma

Yönetenler:

Volkan VARICI - FEKOM BİLGİSAYAR LTD./İZMİR
Orhan BATUR - PAY BİLGİSAYAR A.Ş./İSTANBUL
EVREN AKSAKOĞLU - PAY BİLGİSAYAR A.Ş./İSTANBUL

Tarih: 17-19 Aralık 1992

Saat: 13.30-17.30

Ücret:

TMMOB Üyeleri 750.000 TL/kişi
Diğer 950.000 TL/kişi

◆ Katılım 25 kişi ile sınırlandırılmıştır.
Başvuruların 16 Aralık 1992 tarihi saat 13.00'e
kadar Şubemize yapılması gerekmektedir.

ODAMIZ 1993 YILINA HAZIRLANIYOR

6 Aralık 1992 Pazar Günü Ankara'da Oda Danışma Kurulu toplantısı yapıldı.

Trabzon Bölge Temsilciliği dışında tüm Oda birimlerinin yöneticilerinin çoğunluklu olarak katıldığı toplantı son derece verimliydi. Özellikle bu yeni dönemde odanın demokratik işleyiş mekanizmalarının işletmesi ve verimliliğinin yükselişi sevindirici bir gelişmedir.

Oda Yönetim Kurulu kararlarının toplantıda tartışılabilmesi bu anlamda olumluluk içerirken, bazı birimlerce toplantının sadece bu yöndeki açık görüşmelerle kısırlaştırılmak istenmesinin genelini sağduyusuyla önüne geçilmiş olması ayrıca sevniç kaynağıdır. Toplantıda Odamızın 1993 yılı hedeflerinin ele alındığı bölümde pekçok konuda ortak yaklaşım gözlenmesi Odamızın içinde bulunduğu olumsuz koşullardan çıkması yönünde umut vericidir.

Oda Yönetim Kurulunun ülke genelinde tüm örgütü kucaklayan uzun erimli yak-

laşımının ilk ürünlerinin bu toplantıda alındığı gözlenmiştir.

Odamızın 1993 yılı hedefleri ve yaklaşımlarına ilişkin Şube görüşlerimiz yazılı olarak Oda Merkezine sunulmuştur.

✓ Oda genelinde etkin bir koordinasyonun sağlanması işleyişin hızlandırılması ve işlevselleştirilmesi için; tüm oda birimlerinin başkan, sekreter ve sayman üyelerinin ve teknik görevlilerinin ortak toplantılarının yapılması,

✓ TMMOB ve MMO olağanüstü genel kurul toplantılarının yapılması doğrultusundaki çalışmaların hızlandırılması,

✓ Oda adına yürütülen büyük projelerin koordinasyonu sağlanarak, sınırlı oda kaynaklarının rasyonel kullanımının sağlanması yönünde çalışma yapılması

✓ Diyarbakır Bölge Temsilciliğinin çalışmalarının diğer birimlere eşit düzeye

yükseltilmesi için gerekli desteğin Merkez koordinasyonunca tüm birimlerce sağlanması,

✓ Oda uzmanlık alanına giren konularda Bakanlık, Genel Müdürlük düzeyinde ilişkilerin daha da güçlendirilmesi,

✓ Yurtdışı benzer meslek kuruluşlarıyla ilişkilerin geliştirilmesi ve somut projelere dönüştürülmesi,

✓ TÜBİTAK ve TSE ile Oda ilişkilerinin gözden geçirilerek bu dönemde yeniden düzenlenmesi,

✓ "Kolay Mühendislik" Yasasının iptali yönünde TBMM düzleminde etkin girişimde bulunması,

✓ Araç İmal ve Tadil Yönetmeliği'nin yeniden düzenlenmesi ve Oda teknik hizmet etkinlik alanına katılmasının sağlanması yönünde birimlerin görevlendirilmesi ve Oda merkezince sıkı izlemeye alınması,

✓ Oda merkezince Kalite Danışma Merkezi oluşturulması yönünde çalışma başlatılması,

✓ Meslektaşların özlük haklarının geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapılması,

✓ TMMOB ile ilişkilerin geliştirilmesi doğrultusunda çok yönlü katkı ve katılımın sağlanması.

ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ

MESLEK DALI ANA KOMİSYONLARI BELİRLENDİ

Endüstri-İşletme Mühendisleri Meslek Dalı Ana Komisyonu ve Meslek Dalı Komisyonlarının Kuruluş ve Çalışma Yönetmeliğinin 3.3. Maddelerine uygun olarak, ikinci dönem MEDAK üyelerinin atamasında Oda Yönetim Kuruluna görüş ve önerilerde bulunmak üzere, MDK üyeleri ve geçen dönem MEDAK üyelerinin 24 Ekim 1992 Cumartesi günü Oda Merkezinde toplandığını geçen Bültenimizde duyurmuştuğuk.

Bu toplantının ardından Oda Yönetim Kurulumuz yedi üyemizi ikinci dönem MEDAK üyesi olarak atamıştır.

Atanan üyelerimiz;

Ozden ÇINGİ (Ankara)

Sait ATINÇ (Ankara)

Nihat ANGI (Ankara)

Abdullah KILINÇ (İstanbul)

Hüseyin BEKÇİ (İstanbul)

Oğuz ŞAHİN (İzmir)

Mahmut KÖSE (Kocaeli)

24 Ekim 1992 tarihinde MEDAK ve MDK'lerin ortak toplantısında onumuzdeki dönemde yapılması gereken çalışmalar hakkında görüş birliğine varılan konuları şöyle sıralayabiliriz:

1- MDK'lar arasında iş birliğinin sağlanması için MDK ile MEDAK arasındaki haberleşmenin sistemli hale getirilmesi, ilk aşamada MDK aylık faaliyet raporlarının düzenli olarak MEDAK'a iletilmesi ve MEDAK'ın de-

ğerlendirilmesini de içerik şekilde üye tabanına duyurması.

2. II. dönem MEDAK çalışma programı hazırlanmadan önce, Meslek Dalı Danışma Kurulunu toplayarak,

2.1 MEDAK ve MDK tarafından yapılması istenen işlerin öncelik sırasına göre belirlenmesi

2.2. Meslek ve örgüt sorunlarına çözüm önerilerinin alınması

2.3. Endüstri-İşletme Mühendisleri Odasının kurulması konusunda üye eğiliminin belirlenmesi

2.4. MEDAK ve MDK'lar arasındaki iletişim için yöntem belirlenmesi

2.5. MDK'lar için ortak çalışma programları hazırlanması

konularının görüşülmesine karar verildi.

3- Merkez Dalı Danışma Kurallarının periyodik olarak MDK bulunan illerde yapılması.

4- Makina Mühendisleri Odasına kayıtlı Endüstri-İşletme Mühendisi üyelerinin eksiksiz olarak belirlenmeleri, üye profilinin saptanmasını sağlayan bir veri tabanının oluşturulması, bu amaçla bir anket düzenlenmesi.

5- Endüstri Mühendisliği Dergisinin Yönetim ve Yayın Kurulunun oluşacak MEDAK tarafından atanmak üzere Oda Yönetim Kuruluna iletilmesi. Oluşacak dergi yayın ve yönetim kurulunun MEDAK ile ilişkisi olarak çalışması.

ENDÜSTRİ MESLEK DALI KOMİSYONU OLUŞTU

Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Endüstri-İşletme Mühendisleri Meslek Dalı Komisyonunun komisyon üyeleri Re-
fik AYATA, Erhan BOSTAN ve Nusret ÇEVİKOL ayrılmışlardır.

Şube MDK ise MEDAK ve MDK çalışma yönetmeliğine göre Şube Yönetim Kuruluna altı aday önermiştir. Önerilen adaylardan üç kişinin atanmasıyla oluşan yeni MMO İzmir Şube Meslek Dalı Komisyonu üyeleri aşağıdaki gibidir.

Başkan: Turgay ŞİRVAN

Başkan Vekili: Mustafa ÖZCAN

Raportör: Fikret EKİCİ

Üye: İlkey KARAYALÇIN

Üye: Serap KILIÇASLAN

Üye: Mustafa OLAŞ

Üye: Aytekin TURGUTLU

ENDÜSTRİ MÜHENDİSLERİNİN AYLIK KOKTEYLİ SÜRÜYOR

Yeni yıldan itibaren bir yıldır sürdürdüğümüz periyodik kokteylimizin yeri ve günü değişmiştir. Kokteylimiz yeni yıldan itibaren aşağıdaki yer ve tarihte yapılacaktır

TARİH: Her ayın ikinci Salı günü

YER: BARO LOKALI 1453 Sokak No: 11 ALSANCAK/ İZMİR

KONFOR ve 1. ULUSAL TESİSAT MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ

Prof. Dr. Macit TOKSOY

Ülkemizde giderek çok katlı ve çok büyük hacimli yapıların yapılmaya başladığını, hizmete sokulduğunu görüyoruz. 50 katlı yapılar, 3000-5000 kişilik diskotekler, çok lüks konutlar. Bu makalenin yazarı, deneyemediği için umuyor ki, bu yapıların görkemli üç boyutu yanında, insana hizmet edecek hava kalitesi, hava hızları, sıcaklık dağılımları gibi özellikleri içeren konforun da yeterince dikkate alınmış olmasıdır. Bu satırların yazarı gördüğü için biliyor ki, diğer yapılarda olduğu gibi, yüzlerce öğrencinin öğrenim gördüğü sınıflarda, yemek yediği kafeteryalarda, bunlar hiç dikkate alınmamaktadır. Bu durumun en önemli nedeni ülkemizde ilgili zorunlu standartların geliştirilmemiş ve uygulamaya sokulmamış olmasıdır. Bir başka neden ise dilimize ithal edilmiş konfor kelimesinin çoğunlukla, yine ithal "lüks" kelimesi anlamında algılanmasıdır.

İçinde bulunduğu durumdan-kısa veya uzun bir zaman diliminde rahatsız olmama- etkilenmeme olarak tanımlanabilecek konfor hissi insanı, aksine etkilere karşı tedbirler almaya yöneltir. Bu tanım politikadan, güncel yaşamın en küçük aktivitesine kadar her alanda geçerlidir. Klasik davranışların ve sistematik olmayan gelişmelerin dışında, bugün insanları konfor şartlarını daha titizlikle oluşturmaya ve bu konuda daha detaylı araştırma yapmaya yönelten üç ana neden vardır. Bunlar konfordan vazgeçmeden enerji tasarrufunu gerçekleştirmek, daha sağlıklı yaşamak ve özel aktivitelerde insan yaşamını sürdürmektedir.

Mühendisler çok uzun bir zamandır, yapıların ısıtılması ve soğutulması için tasarım yapmakta ve bu tasarımlara göre konfor sistemlerini oluşturmaktadırlar. Ancak bu sistemler-genellikle, belli bir sıcaklığı sağlamak üzere aşırı büyük yapılmışlardır. Son yirmi yıllık zaman dilimi içerisinde, enerji maliyetlerinin giderek artması, enerji tasarrufu yapmak amacıyla tasarımcıları konfor şartları üzerinde daha hassas durmaya yöneltmiştir. Bu yönelik konfor üzerindeki araştırmaları da hızlandırmıştır.

Konforu tanımlayan alan yeterince bilindiği takdirde, konfor sağlayan sistem

parameterlerini değiştirilmesi ile enerji tasarrufu yapmak mümkündür. Int-Hout'un yaptığı çalışma bu son konudaki örneklerden (1, 2) biri olarak verilebilir. Int-Hout iklimlendirme sistemlerinde düşük sıcaklıktaki havanın kullanılmasıyla, konfor şartlarının ve istenilen iç hava kalitesinin sağlandığı, ayrıca hem işletme hem de yatırım maliyetlerinin düştüğünü göstermiştir (1).

İnsanlar çevresel etkilerden korunmak amacıyla, içinde yaşadıkları yapıları yaratırken, kendilerini rahatsız hatta hasta edecek ortamları da oluşturmaktadırlar. Son onbeş yıl içinde belirlenen ve yapay havalandırmanın olduğu yapılarda ortaya çıkan "hasta bina sendromu (sick building syndrome)" ve "lejyoner hastalığı (legionaire's disease)" bu olgunun örneklerinden ikisidir (3).

Yetersiz havalandırma, zayıf işletme ve bakım, iç kirlilik kaynakları gibi nedenlerle doğan iç hava kaliteizliğinden gelen, şiddetli ve medikal geçerliliği doktorlarla bilim adamları arasındaki alanda kafan konfor şikayetleri, artık gelişmiş ülkelerde mahkemelerin konusu olmaya başlamıştır (4).

Bu yüzden binalara yapay olarak yaratılan mikroklimaların oluşturduğu konfor şartları planlama, tasarım, işletme ve bakım esasında önemle üzerinde durulması gereken bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır.

Uzay çalışmaları, derin denizlerde yaşama, biosfer gibi uygulamalar, insanların konfor şartlarının tüm limitleri ile bilinmesini zorunlu kılmaktadır. Geleceğin dünyasının temel tasarım parametreleri bu çalışmalarda ortaya çıkarılmaktadır.

İnsan konforunu belirleyen parametrelerin belirlendiği alanlar üzerinde yapılan araştırmalar, bugünkü modern otomatik kontrolün temel giriş değerlerini oluşturmaktadır.

Isıtma, havalandırma ve iklimlendirme tesislerindeki otomatik kontrolün kısa bir tarihçesini veren Nelson'un (5) belirttiği gibi, "kimin kime hizmet ettiği bilinmeyen" ilk soba-insan ilişkisinden

ilk soba-insan ilişkisinden çok sonra, basit yaylı termostat ve baca damperi icat edilmiştir. Bu buluş, sobanın ısıttığı hacimdeki sıcaklığı istenilen seviyede tuttuğu gibi, gibi üşümesin diye sobanın yanışını sürekli takip insana da, sobaya karşı biraz daha ilgisiz kalabilme imkanı tanıyarak ısı konforun dışındaki bir konforu da kendisine vermektedir. Günümüzde ise, insan konforunu sağlamak üzere 400 mikroişlemcinin kullandığı deneme evleri yapılmakta (6) ve bu çalışmaların getirdiği yeniliklerin de kısa bir zaman sonra yaşamımıza gireceği gözlenmektedir.

Basit yaylı termostatın da, 400 mikroişlemcili sistemin de istenilen konforu sağlayabilmesi için bilinmesi gereken şey, konfor alanlarının tanımlarıdır.

Konfor şartlarının belirlenmesi ve uygulamada ortaya çıkan konfor alanlarının değerlendirilmesi, konforun içerdiği rasyonel olmayan öğelerden dolayı çok zordur. Bu alandaki günümüz araştırmaları hem laboratuvar çalışmalarını (7, 8, 9), hemde alan çalışmalarını içermektedir (2, 10). Laboratuvar düzeyinde yapılan konfor araştırmalarında yaratılan yapay ortamlarda, gerçek çalışma ve yaşam koşullarındaki insan aktivitelerinin gerçekleştirilmemesi araştırma sonuçlarını etkilemektedir. Bu yüzden teorik ve deneysel çalışmalardan çıkan modellerin gerçek alan denemeleri ile sınımmasını zorunlu hale geldiği görülmektedir (10).

Daha önce belirtildiği gibi, konfor tanımı, politikadan, güncel yaşamın en küçük aktivitesine kadar her alanda geçerlidir. Ülkemizde bugün bizler, Makina Mühendisleri olarak, bir başka konforsuzluğu yaşıyoruz. Çok sağlıklı düşünmeden çıkarılan yasalarla, mühendislik eğitiminin ciddiliği göz ardı edilerek, başka alanlara yönelik eğitim görmüş insanlara, mühendis etiketi alma imkanının yaratıldığı günümüz Türkiye'sinde, mühendislik eğitiminin bile eksikliğini görme ve sıkıntısını yaşama konforsuzluğu içindeyiz.

Makina Mühendisliğinin bir alanı olan Tesisat Mühendisliğinde, eğitim ve uygulamalar açısından çağdaş bilgi ve teknolojiyi, henüz yeterince ve yaygın olarak ülkemize aktarmamış olmak bizleri rahatsız ediyor. Ayrıca hiç şüphesiz, met-

reküp başına kilo kalori hesabı ile ısıtma uygulamaları yapmak, mesleğimizin küçümsemesi için cesaret veriyor.

15-17 Nisan 1993 tarihlerinde Makina Mühendisleri Odası tarafından İzmir'de düzenlenen 1. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi bir başlangıç olarak, gerek çağdaş bilgi ve teknolojinin aktarıldığı oturumları (EK 1), gerek Tesisat Mühendisliği'nin sorunlarının tartışıldığı üç paneli (EK 2) içermesi ile, eksikliğini hissettiğimiz konforu getirmeyi amaçlıyor. Rahatlığımı şimdiden hissettiğim bu konforun, insanlarımıza daha yararlı hacimler yaratmanın mutluluğunu da biz Makina Mühendislerine getireceğine inanıyorum.

KAYNAKLAR

- (1) INT-HOUT, D. "Low Temperature Air, Thermal Comfort and Indoor Air Quality", ASHRAE Journal May, 1992.
- (2) WHEELER, A., E. "Energy Conservation and Acceptable Indoor Air Quality", ASHRAE Journal April, 1992.
- (3) HODGSON, M., J. and HESS, C., A. "Doctors, Lawyers and Building Associated Diseases", ASHRAE Journal February, 1992.
- (4) ROSE, S. "Emerging Legal Concerns in Indoor Air Quality" ASHRAE Journal February, 1992.
- (5) NELSON, L.,W. "Residential Comfort", ASHRAE Journal January, 1989.
- (6) BEGLINGER, V. and WERNER, W. "Intelligent Buildings, Innovations and Trends", Sulzer Technical Review, 1/1992.
- (7) FAHRNI, H. "Heating and Air Conditioning test Facilities", Sulzer Technical Review, 4/1986.
- (8) ZOLLINGER, H., J. "Energy-Relevant Air Flows in Building", Sulzer Technical Review, 2/1988.
- (9) SCHACHENMANN, A. and WISS, D. "Numerical Calculations of Room Air Currents and Comparison with LDA Measurements Under Free Forced Convection", Sulzer Technical Review, 1/1990.
- (10) BRAGER, G., S. "Using Laboratory-Based Models to Predict Comfort in Buildings", ASHRAE Journal April, 1992.

EK 1

Kongreye davetli konuşmacılar ve bildiri konuları

ALTIN, Yılmaz	: Toz Emme ve Toz Tutma Tesisatı
ARISOY, Ahmet	: Bina İçi Pis Su Borularının Havalandırılması
BAYER, Selçuk	: Isıtma Havalandırma Klima Sistemlerinde Otomatik Kontrol.
BEŞER, Erkut	: Isı Pompalı Sistemler
BÖLÜKBAŞI, Sami	: Yüzme Havuzu Tesisatı
DÖLEN, Özhan	: Deniz Suyu İle Balık Üretme Çiftliği Tesisatları
ERTAŞ, Erol	: Endüstriyel Tesislerde Teknik Gaz Tesisatları
GARİH, Üzeyir	: Türkiye'de Tesisat Mühendisliği, Dünü-Bugünü-Yarını
GARİH, Üzeyir	: Ağır Sanayi Mamüllerinin İhracatının Geliştirilmesi
GENCELLİ, Osman F.	: Evaporatif Soğutma Özellikleri ve Uygulaması
GÜNGÖR, Ali	: Enerji Geri Kazanım Sistemleri
GÜRSES, Ali Ç.	: Isıtma ve İklimlendirme Sistemleri Yük Hesabı Yöntemleri
HELVACI, Ali	: Tesisat Mühendisliği Uygulama Şartnameleri
HIÇŞONMEZ, Akdeniz	: Tesisat Akışkan Ana ve Branşman Hatlarında Debi Ayarı İçin Kullanılan Sistemler
İLKEN, Zafer	: Yük Hesabına Esas Malzeme Özelliklerinin Belirlenmesi Standartları
İŞBİLEN, İbrahim	: Buz Pateni Soğutma Donma Tesisatları
KENTOĞLU, Sinan	: Tütün Endüstrisinde Hava Şartlandırma
KOLAK, Turan	: İklimlendirme Zonlama
KORUN, Bedi	: İklimlendirme Sistemlerindeki Soğutma Grupları Tipinin Seçim Esasları
KÜÇÜKÇALI, Rükrettin	: Yapılarda Tesisat İşletme Projesi ve Maliyeti
OKUTAN, Celal	: Yüksek Yapılarda İklimlendirme ve Zonlama
ÖNEN, İhsan	: Merkezi Şehir ve Bölge Isıtma Sistemleri
ÖZEN, Zafer	: Medikal Gaz Tesisatları
ÖZGÜR, Doğan	: Konutlarda ve Ticari Yapılarda Doğal Gaz Tesisatı Pojelenendirilmesi
ÖZKAYALAR, Mustafa	: Yüksek Yapılarda Sıhhi Tesisat
PELİN, Ener	: Hastanelerde İklimlendirme
SELÇUK, Yaşar	: Yurtdışı Tesisat Mühendisliği Hizmetleri
TOKSOY, Macit	: Isıl Konfor
YAŞA, Erol	: Yangın Tesisatları
YILMAZ, İ.	: Bilgisayar Destekli Tesisat Tasarımı

Bildiri Sunanlar ve Konuları

ACAR, M.	: Atık Su Geri Kazanım Sistemleri ve Örnek Bir Uygulama
SELBAŞ, M.	:
ALNİPAK, B.	: Soğutma Kuleli Tasarımda Etkin Olan
GÜVEN, H.R.	: Dış Ortam Koşulları ve Diğer Faktörler
GÜNERHAN, H.	: Güneşli Su Isıtıcılarının Bilgisayar Yardımıyla Hesabı
KILIÇ, E.	: Hastane İklimlendirme Sistemleri İçin Filtre Seçim Kriterleri
MERTOĞLU, O.	: Jeotermal Isıtma Sistemleri Dizayn Kriterleri ve Uygulamalar
UZUNLAR, M. Ş.	: Buhar Tesislerinde Ek Yatırımların İrdelenmesi
ÜNLÜ, C.	: Boru Armatürleri ve Seçimi
YAKUT, A.K.	: Isı Geri Kazanım Sistemleri Enerji Korunum
ve DİĞERLERİ	: Pot. ve İsparta İlinde Kombine bir Uygulama

(* Tümü bildiriler Kongre bildiri kitabı içinde tam olarak yer alacaktır. Bildiri kitabı Kongre öncesinde, katılanlara dağılacaktır.

EK 2

1. Panel: Profesyonel Tesisat Mühendisliği TANIMI- SORUMLULUKLARI- İŞLEMLERİ- HUKUKİ DURUM

Yönetici: Mak. Y. Müh. Celal OKUTAN

Panelistler:

Mak. Y. Müh. Tamer ATAÜZ
Mak. Y. Müh. Akdeniz HIÇŞONMEZ
Mak. Müh. Ethem ÖZBAKIR
Mak. Y. Müh. Numan ŞAHİN
Prof. Dr. Macit TOKSOY

2. Panel:

Tesisat Mühendisliğinde TASARIMCI- MALZEME İMALATÇISI- UYGULAYICI- DENETİMCI- KULLANICI Yönetici : Mak. Y. Müh. Ener PELİN

Panelistler:
Mak. Müh. Tank AKTÜCCAR
Mak. Müh. Burhan AKYILDIZ
Mak. Müh. Renan HOŞGÜR
Mak. Y. Müh. Mehmet YAVUZ

3. Panel:

Tesisat Mühendisliği Eğitimi

Yönetici : Prof. Dr. Rüknettin OSKAY

Panelistler :

Mak. Y. Müh. Hakan BULGUN
Prof. Dr. Osman F. GENCELLİ
Prof. Dr. Ali Çetin GÜRSES
Doç. Dr. Mehmet SELÇUK
Prof. Dr. Tuncay YILMAZ

K
A
L
İ
T
E

"12 Kasım Dünya Kalite Günü" nedeniyle TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Kalite Danışma Merkezi basın açıklaması yaptı. "Kalitenin günümüzde ülkemizin sanayileşme hedeflerine ve ekonominin uluslararasılaşmasında yaşamsal önemi vurgulandı.

Dünya ile ekonomik ve ticari anlamda bütünleşme çabaları içinde bulunan ülkemizde kalite faktörü ulusal ve uluslararası pazarlarda önemli bir rol oynamaktadır. Bu önemli faktörün ülkemizdeki fonksiyonunu gelişmiş ülkeler seviyesine çıkarmak zorunda olduğumuz bir gerçektir. Bu amaçla kalite politikalarının devletin en üst düzeyde yöneticilerinden firma yöneticilerine kadar olan yelpaze içinde oluşturulması ve yürütülmesi gereklidir.

Oluşturulacak politikalar, yürütülecek faaliyetlerin sonunda ulaşılmak istenen hedefler açık, toplumumuzun her kesimi tarafından kolayca anlaşılabilir ve buna ilave olarak da gerçekçi olmalıdır. Ayrıca kalite politikalarından alınması beklenen sonuçların hedefinin de belirlenmesi gerekir.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Kalite Danışma Merkezi, 12 Kasım Dünya Kalite Günü'nde ülkemizde kalite politikası oluşturulması için aşağıdaki önerileri kamuoyunun bilgisine sunmaktadır.

1. Kalite faktörü her yapılacak işte, temel faktörlerden biri olarak değerlendirilmeli,

bunun bir ulusal politika olduğu duyurulmalı ve hatırlatılmalıdır.

2. Kalite bilincinin, her türlü üretici ve tüketici düzeyinde yaygınlaştırılması için tüm yayın organları kullanılarak toplumun eğitilmesi sağlanmalıdır.

3. Üniversitelerdeki eğitim programları gözden geçirilerek ulusal politikalara, pazarın ihtiyacına ve günümüzün gerçeklerine uyumlu eğitim programlarına dönüştürülmelidir.

4. Bürokratlar, Akademisyenler ve Sanayiciler arasında doğal olarak bulunması gereken köprülerin kurulması desteklenmeli, teşvik edilmelidir.

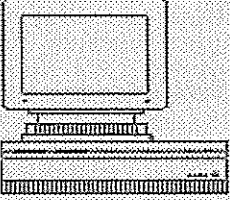
5. Toplumumuza özgün ürün ve süreç tasarımlarının teşvik edilmesi ve mevcut teşviklerin daha hızlı ve güvenilir bir sirkülasyon içinde işlevsel kılınması gereklidir.

6. Ülkemizdeki kalite politikalarını belirleyici Bürokrat, Akademisyen ve Sanayicilerden oluşan sacayaklarını destekleyecek dökümantasyon merkezleri, gelişmiş ülkelerdeki seviyelere çıkarılmalıdır.

7. Bugün ülkemizdeki firmaların kuvvetle ihtiyacı olan I. ve II. seviye kalibrasyon merkezleri kurulmalı ve yeterli düzeyde hizmet verecek bir yapıya kavuşturulmalıdır.

8. Kalite politikalarını firmanın diğer önemli politikaları ile bütünleştirilmelidir.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ EĞİTİM MERKEZİ

bilgisayar

KURSLARI

- ◆ Eğitim Merkezimizde sürdürülmekte olan bilgisayar kurslarında yeni sınıflar oluşturulmaktadır.
- ◆ Kursları başarıyla tamamlayanlara "MMO Kurs Katılım Belgesi" verilmektedir.
- ◆ Üniversite öğrencileri ve yükümlülüklerini yerine getiren TMMOB ve meslek odaları üyelerine indirim uygulanmaktadır.
- ◆ Kontenjanlar sınırlıdır.

Kurs	Toplam Ders Saati	İndirimli	Diğer
DOS-LOTUS-D BASE	50	500.000 -TL	750.000 -TL
WINDOWS	10	150.000 -TL	250.000 -TL
PAGE MAKER	20	300.000 -TL	450.000 -TL
ACAD	25	500.000 -TL	750.000 -TL

Atatürk Cad. No: 422 K: 3-4 Alsancak İZMİR (Alsancak Garı karşısı) Tel: 22 57 56 / 63 27 25

SÖMESTRE TATİLİNDE MÜHENDİSLİK ÖĞRENCİLERİNE
ÜCRETSİZ BİLGİSAYAR KURSU
"TEMEL BASİC VE KULLANIM ESASLARI"

Yönetici: Necmi VARLIK

Tarih: 25 Aralık 1992- 10 Ocak 1993

Gün: Hafta içi her gün

Saat: 10.00-14.00

Yer: Eğitim Merkezi

Adres: Atatürk Caddesi No: 422 K:3-4 Tel: 22 57 56- 63 27 25

BİLGİSAYAR
SATIŞLARIMIZ
İNDİRİMLİ OLARAK
DEVAM EDİYOR
Başvuruların Eğitim
Merkezi Müdürü
Niyazi Oğuz'a yapılması
rica olunur.

MÜHENDİSLİK EĞİTİMİ VE SORUNLARI

TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu tarafından düzenlenen "Mühendislik Eğitimi ve Sorunları" konulu panel 14 Kasım 1992 Cumartesi günü İzmir Tabip Odası Konferans Salonunda gerçekleştirildi.

Mühendislik Eğitimi özelinde Yüksek Öğretim sorunlarına ilişkin güncel, ikili öğrenim, "Kolay Mühendislik" vb. konularının tartışılarak bu çok boyutlu konulara belirli açılardan kazandırıldığına inandığımız panelin özetini sunuyoruz.

Doç. Dr. Yüksel BİRŞOY
(IZUNİDER)

Her şeyden önce Üniversitenin tanımı üzerine ortak bir görüşte anlaşmamız gerektiği inancındayım.

2547 sayılı yasanın 3'cü maddesinde Üniversite:

"Bilimsel özelliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, yüksek düzeyde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma yapan; fakülte, enstitü, yüksek okul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan yüksek öğretim kurumudur." şeklinde tanımlanmıştır.

Ben bu tanıma biraz değiştirerek Üniversiteyi şöyle tanımlamak istiyorum. "İdari, danıştay denetiminde mali özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip bilimsel araştırma ve eğitim-öğretim yapan; fakülte, enstitü, yüksek okul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir kurumdur."

İdari özerkliği olmayan bir üniversitenin, bilimsel özzerkliğinin sadece kağıt üzerinde kaldığını, son on sene içerisinde, hepimiz maalesef yaşayarak öğrenmiş bulunuyoruz. İdari özerkliğinin doğal olarak bilimsel özzerliği de beraberinde getirecektir. Burada Danıştay denetimindeki mali özerklikten amaç, yarım bir mali özerklik değildir. Üniversite doğal olarak harcadığı paraların hesabını kuruşu kuruşuna bir yere vermek zo-

rundadır. Ancak, nereye ne kadar para harcadığını gereksinimine göre kendisi karar vermelidir.

Üniversiteyi diğer öğretim kurumlarından ayıran özelliğin Üniversitelerin araştırmacı özelliği olduğunu vurgulamak istiyorum.

Araştırmaların nitelik ve niceliğine etkileyen faktörleri şöyle sıralayabiliriz.

1. Kütüphane olanakları

Kütüphane araştırmanın başladığı ilk yerdir. Ülkemizde uluslararası standartlara uygun üç kütüphanemiz var. ODTÜ, Boğaziçi Üniversitesinin Kütüphaneleri ve Milli Kütüphane. Taşra Üniversite elemanlarının ve öğrencilerin bu kütüphanelerden yararlanma olanakları pratik olarak yoktur. Yine de bu üç kütüphanedeki kitap sayısı Tacekistan Üniversitesindeki kitap sayısından azdır.

2. Laboratuvar Olanakları

Kütüphane araştırmasını tamamlayan bir araştırmacının, tasarladığı projeyi sonuçlandırabilmek için bazı laboratuvar araç ve gereçlerine ihtiyacı vardır. Kütüphane araştırması tamamlanan bir çok araştırma, laboratuvar araç ve gereçlerinin eksikliği nedeniyle uygulamaya geçememektedir.

3. Öğretim Üyesinin Zamanı

Hem kaliteli öğrenci yetiştirilebilmesi hem de uluslararası yayınlar üretilebilmesi için, gelişmiş ülkelerde bir öğretim üyesinin haftalık ders yükü en fazla 7-8 saattir. YÖK Üniversitelerinde ise haftalık ders saati en az 10 saat olarak belirlenmiş, daha fazla ders veren öğretim üyelerine ek ders ücreti ödeyerek onları ödüllendirme yolunu seçmiştir. Bu durum bazı öğretim üyelerinin gelirlerinde çok büyük farklılıklar yaratmıştır.

4. Araştırma ve Geliştirmeye Mali Destek

Dünyada üretilen bilim ve teknolojinin 20 ülke tarafından yapıldığı ve Türkiye'nin bilim ve teknoloji üretiminde 1981-1985 yılları arasında yaptığı 2390, 1986-1990 yılları arasında yaptığı 4675 yayınlı G.Kore, Nijerya ve Suudi Arabistan'dan sonra 39'uncu sırada yer aldığı gözlenmektedir. Gelişmiş Ülkelerin Araştırma ve Geliştirmeye GSMH'nin yüzde 2-3.1'i gelişmekte olan ülkelerde yüzde 1'i ayrılırken bu oran Türkiye'de yüzde 0.1 civarındadır.

Araştırma ve geliştirmede Üniversitelerimizi dünyada daha üst sıralara çıkarmak için;

1. Herşeyden önce bilim ve teknoloji bir devlet politikası olmalıdır.

2. Üniversite kütüphaneleri acilen zenginleştirilmeli ve kütüphaneler arası ortak kullanım olanakları sağlanmalıdır.

3. Üniversitelerimiz yeniden idari özerkliğe kavuşturulmalıdır. Yönetim görevine getirilecek kişilerin idari yetenekleri yanında bilimsel yanlarında mutlaka göz önüne alınmalıdır.

4. Üniversiteler, merkezi araştırma laboratuvarları kummalı, bu laboratuvarlar bir üniversite yerine bölgedeki tüm üniversitelerin hizmetinde olmalıdır.

5. Ek ders ücreti mutlaka kaldırılmalı, bilimsel araştırma ve uluslararası yayınlar özendirilmelidir. Öğretim üyeleri arasında ücret farklılaşmaması olacaktır bunun tek ölçüsü bilimsel üretim olmalıdır.

6. Üniversitelerin döner sermaye, proje danışmanlık gibi dış kuruluşlara yaptığı hizmetler sonucu elde ettiği gelirlerin tümü araştırma fonlarına aktarılıp, yalnızca bilimsel araştırmalarda kullanılmalıdır.

7. Üniversitelerimizde akademik terfilerin tek ölçüsü bilimsel araştırma olmalıdır. Her kademede akademik

yükseltmenin asgari koşulları yasadaya mutlaka açık bir şekilde belirtilmelidir. Yine her kademedeki yükseltme için kurulacak jürilerde görev alacaklar, uluslararası yayınlarına bakılarak oluşturulmalıdır.

8. Tubitak, Üniversite, Kamu, Özel Sanayi ve öteki araştırma merkezleri arasında iletişim kurulmalıdır.

9. TUSİAD, araştırma-geliştirmeye kaynak ayırmalıdır. Sanayicimiz teknolojik üretimi ciddi bir şekilde düşünmelidir.

Prof. Dr. Ali Çetin Gürses
(DEÜ)

Mühendis; fizik prensiplerini kullanılarak her türlü teknik ve teknolojik servisi en ucuz ve en güvenilir yoldan tasarlayan, üreten ve işleten kişidir.

Mühendis bence üniversite de yetişmez. Çünkü üniversitede genellikle profesyonel mühendisler yoktur. Üniversitede öğretim elemanları ve eğitimciler vardır. Öğretim elemanları mühendis adaylarını eğiten, yetiştiren ve hayata hazırlayan kişilerdir. Kurumun amacı mühendis adaylarını üretime hazırlamaktır. Mühendislik mesleği ise üniversitenin kapısından çıkmakla başlayan ne bütün bir hayat boyunca devam eden sürekli bir eğitimi gerektirir.

Mühendis, üniversitenin kapısından çıktıktan sonra olgunlaşmaya ve yetişmeye başlar.

Mühendislik eğitimi dünyanın her tarafında çok hızlı bir şekilde evrimleşme içindedir. İyi mühendis yetiştirmek, gelişmiş ülkelerin sürekli tartıştığı bir konudur. Bugün uygulamaya dönük mühendislik eğitimi dünyanın her tarafında hızla terk edilmektedir.

Mühendis dediğimiz kişinin temel eğitimi güçlendirilmiş, temel nosyonları oluşmuş bir insan gücü olarak tanımlanması hızla güç kazanıyor. Dünyadaki bütün eğitim programlarında bu yönde bir gelişme, değişim gözlenmektedir. Ülkemizdeki eğitim programlarının yenilenmesi üniversite yasalarındaki çeşitli bürokratik engellerden dolayı gecikmiş durumdadır.

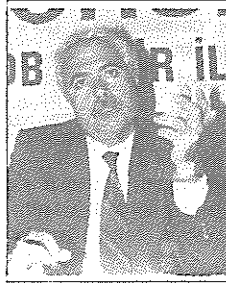
Üniversite sanayi işbirliğinin mühendislik eğitiminde çok ciddi bir yeri vardır. Çünkü mühendislerin büyük çoğunluğu sanayide hizmet verir. Eğitim sırasında öğrenci endüstri ile işbirliği içinde değilse yarın çalışacağı ortama

yabancı olarak eğitilir.

Üniversiteleri özellikle mühendislik fakültelerinin sancı duyduğu bir konuda; mühendislik ünvanının tanımı sırasında yapılan yeni bazı hukuki düzenlemelerdir. Mühendislik ancak mühendislik fakültelerinde eğitimi yapılan bir nitelik bir olgudur. Mühendislik fakültelerinin dışında mühendislik ünvanının verilmesi ki son zamanlarda biliyorsunuz, teknisyenler, yüksek teknikerler, teknik öğretmenler ki çok saygı değer mesleklerdir, nedendir bilinmez mühendis olmak ya da mühendis ünvanı alabilmek için bir toplumsal baskı unsuru oldular ve sonunda gerçekleşti.

İşsizlik ve gizli işsizlik her mühendislik dalında olmasa bile bazı mühendislik dallarında kendisini hissettiriyor.

Merkezci planların ve bölgesel teşviklerin bölge bazında ve ülke bazında yapılması ve mühendislerin çalışma koşullarının çalıştıkları bölgelere göre teşviklerle düzeltilmesi gereğine inanıyorum.

Musa ÖZTUFAN
(YÖNETİCİ)

Mühendisle işçi arasındaki teknisyen sorunu Türkiye'de önemli bir sorundur. Dahası Türkiye'de bir kalkınma sorundur.

Biz Türkiye'de iyi bir mühendis yetiştirmemiz gerekirken maalesef bugün ülkeyi idare edenler teknisyenlere yeni ünvanlar vermenin peşinde koşuyorlar.

Sanki onlar teklif etmiş gibi, sanki ülkeye daha büyük yararlar sağlamış gibi bakıyorlar konuya. Az önce de sayın hocam değindi çok yanlış ve ilerde büyük sorunlar doğurabilecek bir durum.

Aslında mühendisin altındaki kademeler çok zayıf, bu kademeler mühendisin sorunlarından daha büyük sorunları olan kademelerdir.

Bu durum mühendislik eğitimi çok çeşitli yönlerden etkilenmektedir. Aslında mühendislik eğitiminden çok mühendisin yaşamını etkilemektedir. Sanayideki mühendis iş yapma becerisini araştırmalarına, ayıracağına, araştırmalarını bilime teknolojiye taşıyacağına bu ara kademelerin boşluğundan bir takım teknisyenlik görevlerini yüklenmiş durumdadır.

Bu üzerinde önemle durulması gereken bir konudur.

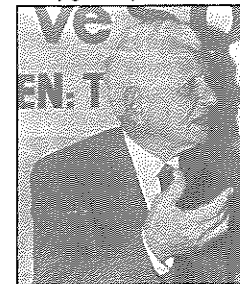

Prof. Dr. Erden ALPAY
(EÜ)

Mühendislik eğitimin sorunları daha üst kapsamda yüksek öğrenimin sorunlarıdır. Daha da genelde eğitimin sorunlarıdır. YÖK 1982 Anayasasıyla yüksek öğrenimde 3 önemli değişiklik yaptı. Yüksek öğrenimdeki bu değişiklikler, doğallıkla mühendislik eğitimine de yansdı.

İlk olarak, YÖK, üniversite programlarında standartlaşma getirdi. İkinci işi haftalık ders programlarına üst limitler kaynak oldu. Üçüncü olay da kontenjanların artırılmasıydı. (Öğrenim süresini 4 yıla sınırladı). Bu durum üniversitelerde tek düze gittikçe yozlaşan bir eğitim sisteminin oluşmasına neden oldu.

Mühendislik eğitimi zor bir eğitim. Bu eğitim aşamasında alınan bilgilerle dışarıya çıkınca çok kısa sürede bir takım olumlu hareketleri bekleyen sanayi var. Siz burada Temel Mühendislik formasyonu alacaksınız. Bunun yanında öyle bir uygulama göreceksiniz ki dışarı çıktığınız zaman çok kısa sürede bir çok sorunu çözer duruma geleceksiniz. Bu durum takım niteliklerinin iyi derecede geliştirilmesi gerektiğini ortaya koyuyor. Bir taraftan bu standart programı uygulamaya, saat sınırını koy ve 4 yılı aşma ama iyi mühendis yetiştir. Oynayacak parametre kalmadı. Mühendislik, üniversitelerinin dışında gelişir görüşüne katılmıyorum. Biz öğrencilerle mühendislik niteliklerini kazandıracamız. Temelin yanında mutlak suretle uygulama da vereceğiz. Yoksa eski bir hocamızın dediği gibi "F= m x a" yı biliyorlarsa her işi yapar. İş bu noktaya geliyorsa o zaman bu okullara hiç gerek yok.

Prof. Dr. Reşit SÖNMEZ
(TMMOB)

Önce meslekleri sevmek lazım. Mesleklerle ısınmak lazım. Öğrencilik sırala-

rında bu sevginin bu bağlılığın başlaması gerekir. Bu sevginin başlaması içinde herşeyden önce çağdaş eğitimin verileceği üniversitelerin demokratik bir hava içersinde, özgürlük havası içersinde bulunması gerekir. Aksi halde, üniversiteler: İnsanların yanında emin olmayan bugün ne yaptığından emin olmayan, insanların yasak savar gibi ders çalışan yasak savar gibi sınavlara girip çıkan insanların dolaştığı yerlerdir. Böyle bir ortamda ne yarından emin olunabilir ne de yetişen gençler yararlı olabilir.

Demokrasi nedir? Demokrasi katılımçılıktır. Toplumun kendi kendini yönetmesidir. Bu yönetimde insanlar istiyorlarki ben kenara itilmeyeyim, hor görülmeeyim. Ben de yönetime katılmayı istiyorum. Tüm bu görevde olan hocalarımız üniversitelerin yönetimine katılıyorrum diyebilirler mi?

Diyemezler. Çünkü, dekanlar, rektörler benim yaptığım doğrudur diyor. Niye diye sorunca "yetki bende" cevabını alıyorsunuz. bunlar gerçek olunca öğrencilerin ortamı iyidir, bunlar severek okuyorlar herşey severek oluyor demek güç.

Kişiyi tek kişiyi yetki vermenin hele bizim gibi ülkelerde zararı vardır yararı yoktur. Katılımçılık ve oto kontrol mekanizmaları yaratılarak yola devam etmek belki en doğrusudur.

Eğitimle istihdam arasında bir ilişki olması lazım. Üniversitede eğitimden geçen herkesin devlet kapısında memur olması gerekmez. Zararlıdır. Nelerde, hangi kadrolarda, hangi kapasitede eğitim yapıyoruz. İleride öğrencilerin çalışma olanağı nedir? Gerek devlet gerekse özel sektörde bunları düşünmek zorundayız. Eğitimde başarılı olmak için, bir gerçek ki alt yapı mutlaka kurulmalı. Alt yapı kurulmadan eğitimin başarılı olması mümkün değil.

Eğitimde çok önemli noktalar özellikle mühendislik eğitiminde çok önemli noktalar olarak şunların üzerinde durmak istiyorum.

- ✓ Öğrencilere daha üniversite sıralarında araştırma nosyonu vermek
- ✓ Pratik beceri kazandırılması ve problem çözmeyi öğrenmesi
- ✓ Etüt, projelendirme ve bu konularda yetenek kazanması
- ✓ Yöneticilik bakımından da bir beceri kazanması

Bunların hepsini Üniversitede veremeyiz. Ama ilk ışıkların üniversitede olması gereklidir.

Fakültelerimizde bölümler var. Bölüm adını düşünerek bölümden çıkan her genci o alanın uzmanı olarak düşünemeyiz. Öyle ise pratisyen doktor gibi pratisyen mühendis yetiştirmeyi birinci planda düşünmek lazım. Daha az sayıda bölüm, daha az sayıda branş diyelim. Pratisyen tipinde yetişsin, daha sonra yüksek lisans; master, doktora ve ana bilim dalı daha çok olsun. Önce pratik

mühendis, arkasından da uzman mühendis yetişsin. Çalışma sırasında uzman gerektiği anda herşeye cevap veribilsin. Ama memleketin geniş ihtiyacı olan her konuda pratik gücü olan mühendisler çalışma olanağı bulsun.

.Meltem BİLGİÇ
D.E.Ü. Öğr. Der. Başkan Yard.

Bugün dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmelerin Üniversite kavramında, üniversiteler yaşamında ve yüksek öğretim programlarında önemli değişikliklere neden olduğu/olacağı biliniyor.

Teknoloji kullanımının artması, uluslararası pazar arayışlarının belirginleşmesi ve dünya pazarlarına adaptasyon güçlüğü, çeşitli pazarlar arasında gösterilen kararsızlık ve uyumsuzluk bu dönemin karakteristik olgusudur.

Ve bunlara bağlı olarak yaşanan hızlı bir nüfus artışı oranı, köyden kente göçün yoğunlaşması nedeniyle ortaya çıkan gelişme profili, işsizlik oranının her geçen gün artması geleneksel politikalarda da aşınma yaratıyor.

Sonuç olarak bu sürecin bir çok olguya olduğu gibi yüksek öğrenime de yansıtıldığını söyleyebiliriz.

Her yıl yüzbinlerce kişi üniversite sınavlarına girmektedir. Bu talebin ardından yükseköğretimin sosyal bir statü olarak cazibe merkezi olma özelliğinden daha çok, toplumsal gerçekler var. Küçük de olsa bir işletme sahibi olmanın belirli bir sermaye birikimine gerek duyması yüksek öğrenim öncesi eğitimin bir meslek edinme olanağı tanımaması, çekirdekten yetişerek meslek sahibi olmanın geçerli olduğu sektörlerin her geçen gün değer yitimine uğraması yüzbinlerce genci yüksek öğrenim yoluyla meslek edinmeye sevk ediyor. Ne varki 1991 yılını baz alırsak, yüksek öğrenimin sınavına başvuran 875.000 öğrencinin ancak 200.000'i bir yüksek öğrenim programına girebildiğini görürüz.

Bu 200.000 insanın "çağın gereklerine" uygun biçimde eğitimmeleri bir yana geriye kalanların ne olacağı sorunu vardır.

ÖSYM'nin verdiği bilgiye göre, başarı sıralamasında ilk 1000'e giren öğrencilerden 98 tanesi mühendislik ve iktisat işletme bölümlerini, sadece 2 tanesi Tıp Fakültelerini tercih etti. Tercih edilen mühendislik ve iktisat işletme bölüm-

lerinde ise; Boğaziçi, Bilkent, ODTÜ ve Hacettepe en gözde olanlarıydı. Bu yüz öğrenciden 46 tanesi BİLKENT'i, 44 tanesi BOĞAZIÇLI'yi, 8 tanesi ODTÜ ve 2 tanesi HACETTEPE'yi tercih ettiler. Mühendislik içersinde en ilgi göreni bilgisayar ve elektronik.

Bu konuda yorum yapan "uzmanlar", çok yüksek puan alan öğrencilerin Boğaziçi, Bilkent, ODTÜ gibi üniversiteleri tercih etmeleri karşısında diğer üniversitelerin vasat ve vasatın altındaki öğrencilere öğrenimlerini sürdürmek zorunda kalacaklarını belirtiyorlar.

Sonuçta her bir üniversiteden mezun olan öğrenciyi aynı dalda diploma vereceği ancak yeterlilik durumu gözönüne alındığında diplomalı cahiller ordusu ortaya çıkacağı belirtiliyorlar (15 Ağustos 1992 Milliyet). Elit düzeyde eğitim alanlar gerek duydukları sektörlerde yönetici kademeyi oluşturacaklar. Diğer yüksek öğretim kurumlarına girmeyi başaranlar, vasat bir eğitimden sonra "ara eleman" olarak istihdam edileceklerdir. Böylece 3'lü bir tasnife ulaşıyoruz.

1. Bölümü: sınavı kazanamayanlar

2. Bölümü: kazandıkları halde bir baltaya sap olamayacaklar

3. Bölümü: bir sap olacaklar.

Ancak bugün bu kademelenme daha karmaşık ve doğrudan doğruya üniversite sanayi ilişkisinin giderek içiçe girmesinin yaratacağı sonuçlara göre yenisinden şekillenme aşamasına gelmektedir.

Üniversite sistemlerindeki değişimlerin en önemli etkisi kısa vadede endüstri ilişkileri sistemlerinde görülecektir.

Böylesi bir sürecin anlaşılabilemesi üniversitelerin bu duruma uygun tarzda örgütlenmesiyle olanaklı olacaktır.

Dünya ekonomisiyle entegrasyon sağlanabilmesi açısından artık bir zorunluluk haline gelen "basit emek normlarının yükseltme" gereksinimi çok açık ki üniversiteler, yüksekokullar, enstitüler, son zamanlardaki açık öğretim liseleri gibi girişimlerle gerçekleştirilmeye çalışılacaktır.

Dışarıdan ithal edilen teknolojiler finans, iletişim, büro, firma içi bilgisayar kullanımı gibi alanların açılması ülkedeki istihdam sınırlarını zorlayıcı etkide bulunmaktadır. Bu konudaki işgücü ihtiyacının üniversitelerden karşılanacağı açıktır. Bu sektörlerin gelişimi üretim sürecinin parçalanmış esnek biçimlerine doğru gelişimini doğurmaktadır. Üniversite öğrencileri için bunun anlamı, part-time uzmanlaşmış geçici işlerde çalışmaktır. Dolayısıyla işin geleneksel örgütlenmesinin yanında gelişen bu parçalanmış biçim ve parçalı istihdam olanakları endüstriyel ilişkiler sisteminin sermaye lehine değişimini doğuracaktır.

Teknisyen ve ara eleman yetişiren kitlesel eğitim kurumları ise, basit emek normları yükselmiş işçiler "üretecektir."

İŞ CİNAYETLERİNE SON

Aliağa Gemi Söküm Tesislerinde 7 işçinin ölümüyle sonuçlanan patlamanın ardından İzmir Tabip Odası, TMMOB İl Koordinasyon Kurulu, Aliağa Belediye Başkanlığı, DİSK, Türk-İş tarafından olay yerinde ortaklaşa düzenlenen Basın Toplantısında "İŞ CİNAYETLERİNE SON" başlığıyla basın yapılan açıklamada anılan kurullar bu ve benzer olayların takipçisi olacaklarını duyurdu.

Aliağa'da yedi işçinin ölümünü protesto etmek ve sorular sormak için buradayız. Türkiye'de adettir, ölenin ardından önce hamesi nutuklar atılır. Olay unutulur ve bir zaman sonra gene benzer bir "İŞ CİNAYETİYLE" karşılaşırız.

Biz, Tabip Odası ve TMMOB'nin çağrısı üzerine bir araya gelmiş Meslek Odaları, Sendikalar ve yerel yönetim olarak, ölen işçilere artık yardım edemeyeceğimizi biliyoruz. Buradaki varlığımız esas olarak yaşayan ve her an ölebilecek işçiler içindir. Sorularımızı onlar için soruyoruz.

Türkiye'de her gün beş işçi "İş Kazasında" ölüyor. Bu oran Sanayileşmiş Ülkelerle kıyaslanamayacak kadar yüksektir. Meslek hastalıklarında da durum farklı değil. Buna bir de sanayi tesislerinin yarattığı çevre kirliliğini ekleyin. Çıkan tablo ürkütücüdür. Bu durumun en çok farkında olanlar da Aliağa'lılardır.

Termik santrale karşı çevre zaferinin mimarı Aliağa'da karabulutlar dolaşmaya devam ediyor. Termik belası savuşturuldu, ama Aliağa her yıl birkaç kez patlamalarla sarsılmaya devam ediyor.

Bunlar iş kazası mıdır?

Bu "kaza" özelinde ve genele ilişkin sormaya devam ediyoruz. İş yerinde, "iş güvenliği" mühendisi var mıdır? Türkiye'de işyerlerinde "iş güvenliği" mühendisliği zorunlu olmasına rağmen kaçında vardır?

men kaçında vardır?

Liman Müdürlüğü, gemiye söküm izni vermiş midir? Vermişse hangi kontrolleri yaptıktan sonra vermiştir?

Daha önce Kimya Mühendislerinden alınması zorunlu olan "Gasfree" raporu niçin uygulanmadan kaldırılmıştır?

Yasal zorunluluk olmasına karşın işyerinde "İşçi Sağlığı ve İş güvenliği" kurulları toplanmış mıdır? Bu kurullar Türkiye'de kaç işyerinde toplanmaktadır?

İşe başlayan işçiye "iş güvenliği" eğitimi verilmesi zorunluluktur. Bu işyerinde bu eğitim yapılmış mıdır? Eğitici kimdir, ne zaman yapılmıştır? Türkiye'de bu eğitim düzenli olarak yapılmakta mıdır?

İşçilerin işe giriş ve periyodik muayeneleri yapılmakta mıdır? Yöre başta asbest olmak üzere çok sayıda kanserojen maddeyle işçiler içiçedir. Bu maddelerin ölçümü yapılmakta mıdır? Bu işyerlerinde sorunlu işyeri hekimi var mıdır?

İşyerlerinin işçi sağlığı ve iş güvenliği kurallarına uygun çalışmasını denetlemek Devletin görevidir. Soruyoruz, bu işyeri denetimden geçmiş midir? Çalışma Bakanlığı ülke çapında denetimleri aksatmadan sürdürmekte midir?

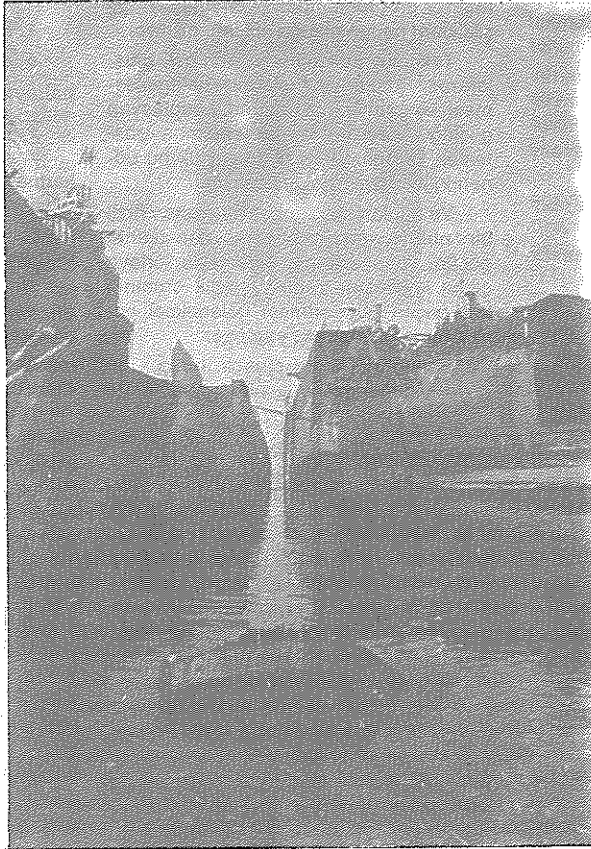
Bizim bu günkü protestomuz göstermelik bir eylem değildir. Bu olayı soruşturmak, sonuna kadar izlemek ve burdan yola çıkarak "İş

Güvenliği" konusunda kalıcı önlemler önermek üzere bir "Yurttaş inisiyatifi" oluşturma çağrısı yapıyoruz.

İnsan yaşamı ve çevre en kutsal değerdir.

Sorularımıza cevap alıncaya kadar sormaya devam edeceğiz.

Biz; Tabip Odası, TMMOB, Aliağa Belediyesi Başkanlığı DİSK ve Türk-İş tarafından oluşturulan bir platform aracılığıyla bu soruların takipçisi olacak ve çözene kadar çalışacağız.

İZMİR KENT İÇİ ULAŞIMINDA CİDDİYETE ÇAĞRI

İrfan ŞEN
Makina Mühendisi

İzmir'de yaşayan 3 milyon kentli günde yaklaşık olarak 3 ila 3,5 milyon yolculuk yapıyor. Bu yolculuk yoğunluğu bugün için İzmir kent içi ulaşımının boyutlarının "ciddiyetini" kavramamıza ve bu soruna ilişkin "temel ve köklü çözümlerin" üretilmesinin ne kadar "yaşamsal" olduğunu ortaya koyuyor.

Bugün için kentimizde yaklaşık olarak 1.600.000 kişi toplu taşıma araçları ile taşınmaktadır.

İnönü Caddesi, İkiçeşmelik, Liman Caddesi, Şehitler Caddesi'nde bu akışta tek yönde ulaşım talebi iş saatlerinde 25.000 kişi/saat'i aşmıştır. Bu yoğunluğun önümüzdeki 5 ila 10 yıl içerisinde 40 bin kişiye ulaşması beklenmektedir.

Bu kadar kişinin minibüs, otobüs gibi mevcut sistemlerle taşınması durumunda ortaya çok çarpıcı bir "fotoğraf" çıkıyor. Örneğin, yukarıdaki yönde normal sürede gidecekleri yere tek yönde yolcuları ulaştırmak için 16 şeritli yol gerekmektedir. Diğer yönde düşünüldüğünde 120 (m) genişliğinde yol inşaa etmek 30 (ha) otopark alanı ayırmak zorluğunu doğurmaktadır. Yukarıdaki fotoğraf bile ulaşım sorununun mevcut sistemlerle çözülemeyeceğini göstermektedir. Bununla birlikte, kentimizin nüfusu her yıl yüzde 5 oranında artmaktadır.

Araç sayısı, özel araba sahipliği büyük bir hızla artmaktadır. Günde ortalama 110 yeni araç trafiğe katılmaktadır. Kent içi ve ilçeler arası seyahat sayısı hızla artmaktadır. Bütün bunlara karşılık tarihsel dokuyla kaplı kent merkezinin kent kimliği açısından merkezde yeni yolların açılması doğru olmayacaktır.

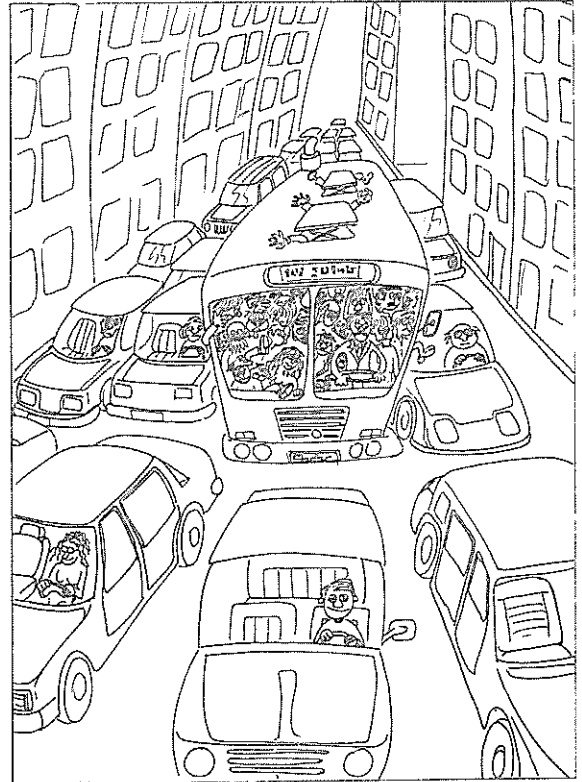
"O halde ne yapılmalı?" diye bir soru sorabiliriz. Bugün için mevcut 3030 sayılı yasa gereği kent içi ulaşımın denetlenme ve planlanma yetkisini Büyükşehir Belediyesi'ne bırakmaktadır.

Büyükşehir Belediyesi'nin bugüne kadar bu konu ile ilgili olarak ne yaptığını hepimiz bilmekteyiz.

Yapılanlar nedir? Kısaca bakalım:

Park yasakları, etkin denetim, tek yönlü yol uygulamaları, kavşak refüj düzenlemesi, tek çift plaka uygulaması, sinyalizasyon, cep ve durak yerleri tanzimi gibi günlük çözümler. Kent içi geçiş yolları projesini unuttuk demeyin. Ulaşım Master Planının hibe kredi ile Alman Hoech Boesefelt firmasına yaptırılması işini de hatırlatmak gerekiyor. Bunların yanısıra ulaşımında toplu taşıma payını arttırmak için 1099 araçlık körüklü otobüs alımı için ihaleye çıkarılıyor. Bir de deniz kenti olan İzmir'imiz de deniz yolu ile yolcu taşıma payı yüzde 2, demir yolu ile yüzde 3 dolaylarında seyrediyor. Ulaşımında amacın, yalnızca araçların hareketinin sağlanması yerine kentte yaşayan insanların daha kısa sürede, daha güvenli, daha ucuz, daha çok sayıda ulaşım taleplerinin yerine getirilmesi olduğunu kavramak gerekiyor. Bu amacın yalnızca "toplu taşımacı" projelerle gerçekleştirilmesi mümkün olabilir. Kentimizde yaşayanlara sunulacak yerine getirilmesi doğrultusunda hazırlanacak projelerde tüm kentlilerin katılımı sağlanmalıdır. Kent içi geçiş yolları projesi kentimizin örgütlü kesimlerinin tepkisine rağmen dolgu yolu biçiminde Bayındır İnşaat A.Ş.'ye ihale edilmiştir.

Oysa kent kimliğine aykırı olan bu projeye karşılık, TMMOB'ye bağlı odaların Alternatif olarak önermeleri tartışılmıyor bile. Ulusal mühendislik birikimimizi ve ulusal sanayimizi dışlayan "hibe ulaşım master planı" tüm karşı koymalara rağmen uygulamaya konuyor. Bugün Ulusal sanayimizi dışarıda bırakan tiryonyonlarca liralık otobüs alımları gerçekleştirilmektedir. Çok sözü edilen katılım veya katılımcı anlayış böylesi önemli konularda gündeme bile getirilmiyor. Bu olumsuz tabloya rağmen, konuya ilişkin sorunlar ancak yerel dinamikleri harekete geçiren, tüm demokratik katılım mekanizmalarını içeren bir anlayışla özerk İzmir kent içi ulaşım idaresi oluşturarak çözülebilir inancındayız.

İZMİR KENT İÇİ DENİZ ULAŞIMI

Hüsnü YURTTAŞ

TMMOB

**Gemi Mühendisleri Odası
İzmir Şube Başkanı**

Deniz yolu taşımacılığının diğer taşıma sistemlerine göre oldukça ucuz olmasına ve İzmir körfezinin coğrafi konumunun sunduğu büyük olanaklara rağmen bugün denizyoluyla ulaşım, İzmir kent içi ulaşımında çok küçük bir oranı teşkil etmektedir. Kentiçi toplumu taşımacılık içinde %2 olan bu oran, körfez kıyısındaki yerleşimin, İzmir'in toplam yerleşim alanı içinde önemli bir oran teşkil ettiği göz önüne alındığında, toplum çıkarlarıyla çelişmektedir.

19. yüzyılda bile 13 iskele ile ulaşımında kullanılan körfezde bugün 4 iskele ile hizmet yürütülmesi, körfezin dikkate alınmamasının ötesinde tam bir savurganlık örneğidir.

Ayrıca 1986 yılına kadar körfez içinde tekel durumunda olan Türkiye Denizcilik İşletmeleri (TDİ) 1988'den bu yana körfez hattına yeni gemiler eklenmiş değildir. Mevcut gemilerin de önemli bir kısmı yaşlıdır. Yeni yatırımlar olmadığı takdirde körfez deniz taşımacılığının kentiçi toplu taşımacılık içindeki payı daha da düşecektir.

1986 yılında TDİ'nin tekeli kalkmasına rağmen ne belediyelerden ne de özel kuruluşlardan körfez içi deniz taşımacılığı konusunda bir adım atılmamıştır. Özellikle İzmir Büyükşehir Belediyesi hafif raylı sistem yatırımına girişmiş ve gerek ESHOT gerekse İZULAŞ kanalıyla yeni otobüs filolarını da ulaşımına sokarken, deniz yoluyla ulaşım konusunda hiçbir girişimde bulunmamıştır.

Kısaca kentiçi toplu taşımacılığı karaya kilitlemiş durumdadır. Ve bu kilitleme her geçen gün İzmir halkını boğmaktadır.

Sahip olduğumuz bu doğal nimeti gözardı eden, beldemizi her geçen gün yaşanmaz hale getiren bu sorumsuzluğa son verilmesi gerekir.

Bunun için:

✓ Hafif Raylı Sistem Projesi nedeniyle hazırlanmış olan **Kentiçi Ulaşım Master Planı** açıklanmalı ve tartışılmalıdır. Tartışmalar sonucu gerekirse yeni bir Master Planı hazırlanmalıdır.

✓ **Başlanmış bulunan Bostanlı ve Üçkuyular iskelelerinin yapımına hız verilerek bir an önce bitirilmeli ve bu hat ulaşımına açılmalıdır.**

✓ Master Plan dahilinde mevcut iskelelere yenileri eklenmelidir.

✓ **Yine Master Plan dahilinde ,mevcut körfez filosu 250-500 kişilik yeni tip gemilerle güçlendirilmelidir.**

Bu önlemlerin yerine getirilmesinde İzmir Büyükşehir Belediyesi ve TDİ başta olmak üzere bölgeimizdeki denizci ve taşımacı kuruluşlara büyük görevler düşmektedir. Bu kuruluşların yapacağı yatırımlarla körfezin potansiyeli değerlendirilebilir ve İzmir halkının yaşadığı

sıkıntılar önemli ölçüde giderilebilir.

Gemi Mühendisleri Odası olarak, 1988 Kasım ayında TMMOB İl Koordinasyon Kurulu'nun düzenlediği **2.İzmir Ulaşım Kongresi'**nden bu yana çeşitli platformlarda dile getirdiğimiz bu görüşler, basında da yer almaya başlamıştır. Özellikle Hürriyet Ege Gazetesi'nin Temmuz 1992 ayında yaptığı yayınlarda konu, sektörün çeşitli kesimlerince de desteklenmiş, özellikle Üniversite çevrelerinden, Körfez deniz hattının kent içi ulaşımında kurtarıcı rolüne değinilmiştir.

Nihayet, gerek TDİ ve Belediye gerekse özel kuruluş yetkilileri de bu konudaki yatırımlara istekli olduklarını yine bu yayınlarda dile getirmişlerdir.

Bu sevindirici gelişmeler karşısında artık; Meslek Odaları, Üniversiteler, yatırımcı kuruluşlar, yapımçı kuruluşlar ve ulaşım ile ilgili düzenleyici ve denetleyici kuruluşlar arasında sıkı bir işbirliğinin zamanı gelmiştir. Bu işbirliği içinde Gemi Mühendisleri olarak göreve hazır olduğumuzu İzmir Halkına duyurmak istiyoruz.

İZMİR ULAŞIM SEMPOZYUMU

17-18 ARALIK 1992

Program

1. Gün: 17 Aralık 1992 Perşembe

10.00-10.30	Kayıt
10.30-11.30	Açılış konuşması
11.30-12.30	Bildiriler
12.30-14.00	Öğle Yemeği
14.00-16.00	Bildiriler

2. Gün: 18 Aralık 1992 Cuma

13.00-16.30 **PANEL**
İZMİR'DE ULAŞIM SORUNLARININ BUGÜNÜ VE GELECEĞİ İÇİN ÇÖZÜMLER

16.30-17.30	Kokteyl
17.30	Kapanış

Yer: İzmir Ticaret Odası Konferans Salonu

Bu etkinlik Mimarlar Odası İzmir Şubesi Sekreteryalığında TMMOB İZMİR İL KOORDINASYON KURULU tarafından düzenlenmiştir.

"İzmir Körfezini Biz Kirlittik Biz Temizleyelim" kampanyası sürüyor. Bu kampanyaya Maliye Bakanlığı'nın da katılımının açıklanmasıyla katılım yelpazesinin en uç noktasına kadar ulaşacağı söyleniyor. İzmir Körfezi ne zaman kirlenmeye başladı? Şimdi ne durumda? Nasıl kurtulur? Bu konudaki tartışmalar sürüyor.

Bu tartışmalara neden olan İzmir Körfezi ne zaman kirlendi?

Körfezdeki ilk kirliliğin 1900'lü yıllarda başladığı, 1956-1958 yılları arasında yine tartışıldığı, çözümler arandığı biliniyor. Kirlenmenin önce doğal olarak Gediz Nehrinin getirdiği alüvyonlarla kapanan ve açık denizden gelen akıntıların önlenmesi sonucu başladığı, daha sonra evsel atıklar ve endüstriyel atıklar, tarım ilaçlarını taşıyan drenaj suları, deterjanlar, çarpık kentleşmenin yol açtığı nedenlerle kirlenme ve kirlenme devam ediyor.

1985 yılında; Evsel atıksu boşaltımı günde 245.000 m³ ve Endüstriyel atıksu boşaltımı 93.000 m³ olmak üzere, toplam 338.000 m³ iken 1995 yılında; bu oranın 420.000 m³ (evsel)

118.000 m³ (endüstriyel)

Toplam 538.000 m³ olacağı belirtiliyor.

Endüstriyel ve evsel

atıklar ve tarımsal arazide kullanılan ilaçlardan gelen azot ve fosfor atıkları körfezde kirlilik oranını önemli ölçüde artırıyor.

Ötrofikasyon başlamasını sağlayan değerler; Azot için 0.5 mg/lt, fosfor için 0.015 mg/lt olduğu halde iç körfezde bu değerler Azot için 4.7 mg/lt ortalama fosfor için 0.75 mg/lt'dir. Ülkemizde fosfat kullanımına kısıtlama yada yasaklama getirilmedikçe endüstriden evlerden ve tarlalardan gelen atıklarla kirlenme hızla devam edecektir.

Ayrıca Endüstriyel kirlilik yaratan, sanayi kuruluşlarından gelen yine deterjan ve ağır metallerin oranı Krom, Çinko, Kurşun, Kadmiyum, Bakır, Civa ve Siyanürün oldukça yüksek dozlarda her gün körfeze boşaltıldığı biliniyor. Bunların deniz canlılarından besin zinciri yolu ile insan vücudunda birikerek sağlık sorunları yarattığı da biliniyor.

Bu arada körfezdeki akıntıların yok denecek kadar az olması bunun nedeni olan dalyanların, Ragıppaşa Dalyanı ile Göztepe İnciraltı arasındaki Çakalburnunun mahkeme kararı olduğu halde kaldırılmaması sorunların sadece bir kaç tanesi.

Uzmanlar kirliliğin 30 yıl içinde 3

katına çıkacağını belirtiyorlar.

Bugüne kadar körfez kirliliği için neler yapıldı?

1987 yılında Dünya Bankası, Birleşmiş Milletler, Akdeniz Eylem Birliği, PAP Merkezi, OECD Çevre Grubu, AT ve Çevre Otoriteleri, İzmirli Pilot Bölge olarak seçip körfezi kurtarma çalışmalarına başlayıp, kanal projelerini tasarlayıp Mavi Körfez için 1992 yılını hedef aldılar.

Dünya Bankası ile 12 Haziran 1987'de imzalanan İKRAZ anlaşmasında Toplam Proje 521 milyon dolar. Bu anlaşma; 107.8 milyon dolarını Belediyenin, 103 Milyon Dolarını İZSU'nun paylaşması koşuluyla imzalanıyor. Toplam proje bedelinin iller bankasına düşen payı (77 Milyon dolar), Tahtalı Barajı için DSİ (50 Milyon Dolar) ödeme taahhüt ediliyor.

MAVİ KÖRFEZ; ORTAKLAŞA YANILSAMAMIZIN GÖRKEMLİ ÖZLEMİ Mİ?

Belediyeye, Dünya Bankasının ise Dış kredi İthal Ekipmanları için 184 milyon Dolar ödeme yapacağı belirtiliyor.

Bugüne kadar Dünya Bankası'ndan kullanılan Kredinin 42 milyon Dolar olduğu belirtiliyor. Ancak 1988-1989 yılında gündeme gelen 16 adet ihalenin sadece ikisine devam edilmesi, diğerlerinin iptal edilmesi, iç kaynakların karşılanamaması nedeniyle projenin zamanında bitirilmemesi ve Dünya Bankası ile ilişkilerin bozulmasına neden olmuştur. Gümrük'ten Alsancak Limanı ile özellikle bazı dere çayları içeren kirliliğin en yoğun olduğu bu bölgeyi temizleyecek Bayraklı Pompa İstasyonu'nun iptal edilmesi Büyük Kanal Projesinin geleceği açısından düşündürücüdür. Bazı kaynaklar Belediyenin öncelikli tercihini değiştirmesi nedeni ile projenin aksadığını belirtiyor. 1989-1992 yıllarında belediyenin İzmir Körfezini kurtarma projesine yönelmek ya da ağırlık vermek yerine ulaşım planını öne geçirmesi, projeyi tamamiyle Devlete bırakmak niyetiyle işi yavaşlattığı, müşavir firma ile iş akdini fesh ettiği, Piri Reis Araştırma Gemisi ile yürütülen Körfez İzleme Projesini durdurduğunu, kanal projesi bahane edi-

terek suya zam yaptığını ancak suya yapılan zamlardan oluşan kaynakların kanal projesine yansıtılmadığı belirtiliyor.

Ayrıca Dünya Bankası'nın verdiği kredi ile alınan sadece korozif ortamlarda kullanılması gereken dükül borularının gelişigüzel kullanılması bu kredilerin doğru yerlerde rasyonel kullanılmadığını gösteriyor.

1996 yılı hedefine göre Belediyenin toplam 107.8 milyon dolar olan payı için 6 yıl boyunca her yıl 18 milyon doların ayrılması gerekiyor Bu aktarma Belediyece yapılmadığı takdirde ne olacak? İZSU ek bir kaynak bulmak zorunda. Bu su faturalarına mı yansıtacak? "Biz Kirlittik Biz Temizleyelim" Kampanyası Kentlileri sorunlarına sahip çıkmaya davet etmek açısından çok güzel ancak yukarıda sözü edilen ayrıntılar değer-

lendirildiğinde bu tip kampanyalardan oluşacak fonların proje hedef doğrultusunda rasyonel kullanıp kullanılmayacağı sorusunu gündeme getiriyor.

Hangi proje nerede nasıl aksadı?

Böylesi soruların karşılığı ancak sorumlularca kamuoyuna yeterli bilgilendime yapıldığında bulunabilecektir. Ne yazık ki bugüne dek ilgililerde böylesi bir bilgilendime çabası görül-

memiştir.

Böylesi bir kampanyanın, gelecekte kendi kentlerine ilk kez sahip çıkan kentlileri hayal kırıklığına uğratmaması için körfezin bugünkü durumunun, sorunlarının, çözümsüzlüklerinin, çözümlerinin neler olacağını ayrıntılı bir şekilde ve sürekli aktarılması gerekiyor. Kentliye; bugüne dek süregelen yaklaşımlar üç yıl sonra masmavi bir körfez göremeyeceğini ancak 10 yada 20 yıl içinde son derece dürüst iyi bir organizasyonla bu işin halledilebileceğini anlatmak gerekiyor. İzmir insanını "Kent İnsanı" olarak görmek istediğimizde "Kent İnsanı" nitelmesini sadece kampanyalara gönülden ve/veya göstermelik katkılarla oluşturmak yerine öncelikle tüm İzmir halkının İzmir ile ilgili sorunların çözümüne yönelik proje oluşumlarında katılımını sağlamak gerekmektedir.

Aksi durumda projenin belirlenmesinde katkı ve katılımın alınmadığı kent insanından destek beklemek doğrultusunda hazırlanan kampanyalar ortaklaşa yanılısamamızın görkemli gösterisinden öteye geçemeyecek ve MAVİ KÖRFEZ sonsuz özlemlerimizden biri olarak kalabilecektir.

Atatürk Ormanı Milli Park Olmalıdır

Son iki aydır Yerel Basının gündeminden inmeyen Atatürk Orman Bölgesinde yaşanan gelişmelere ışık tutmak amacıyla Orman Mühendisleri Odası Ege Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Necmi KAYA ile yaptığımız söyleşiyi sunuyoruz.

BÜLTEN: Atatürk Orman bölgesini kısaca tanımlar mısınız?

N. KAYA: Atatürk Ormanı, 11 Mayıs 1967 tarihinde Dr. Behçet Uz ve 38 arkadaşıyla birlikte merkezli İzmir olan Atatürk Ormanı Kurma ve Koruma Derneği tarafından kurulmuş.

Kuruluş amacı çıplak ve hoş görünmeyen, senelerden beri erozyonla körfezi dolduran ve zararlarına neden olan Karşıyaka, Küçük Yamanlar, Turan, Bayraklı, Bornova sırtlarında Büyük Yamanlar Devlet Ormanına kadar uzanan alana, tekniğine ve amacına uygun olarak ağaçlandırmak suretiyle İzmir Şehrine ve memleketeye güzel bir orman kazandırmak ve çeşitli tesisler yaparak Milli Park haline dönüştürmek olarak belirlenmiş.

Dernek, ilk işe başlarken ellerinde kroki harita mevcut değilmiş, saha tarif üzerine belirlenmiş. Dernek daha sonra İzmir Valiliği kanalıyla İzmir'de görevli olan resmi kurum ve kuruluşlarla Atatürk Ormanı konusunda yapacakları hizmetlerle ilgili bir protokol düzenlenmiş. Bu protokole göre buranın sahibi olan Maliye, Hazinesi bölgenin ağaçlandırılması için 406 hektarlık sahayı Orman Bölge Müdürlüğü'ne tahsis etmiş.

Atatürk orman sahasına ağaçlandırma ve altyapı çalışmaları sürerken 406 hektarlık sahanın 43,4 hektarı mahkeme kararı ile Yahya Hayati Paşa varisleri adına tescil edilmiştir.

1982 yılı itibarıyla 406 hektar alanın 360 hektarı tamamen ağaçlara bırakılıyor. 13 km yangın ve emniyet yolları yapılıyor. Çevre yolları yapılıyor ve sahanın etrafı tamamen dikenli tellerle çevriliyor.

BÜLTEN: Atatürk Orman alanına bugün neler yapılmak isteniyor?

N.KAYA: Atatürk Orman sahası içinde şahısların eline geçen 43,6 hektarlık alan 1989 yılına kadar mevzi imar planında yeşil alan olarak gözüküyordu. Basından edindiğimiz bilgilere göre, Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından mahalli seçimlere az bir zaman kala buranın imara açıldığı ifade ediliyor. Yine basından izlediğimiz kadar ile arsa sahipleriyle belediye arasında bir protokol yapılıyor. Bu protokol üzerine bölge imara açılıyor. Yalnız 1982'den 1992'nin Mart ayına kadar herhangi bir inşaat ruhsatı talebinde bulunulmuyor. 1992 yılının Mart, Nisan aylarında bu yer kooperatiflere satılıyor. Kooperatifler de Karşıyaka Belediyesi'ne müracaat ederek inşaat ruhsatı talep ediyor. İnşaat ruhsatı sırasında bizler bu olaya tanık olduk. Buranın Atatürk Ormanı içerisinde kaldığını, ağaçlandırmış alan olduğunu ve inşaat ruhsatı verilmemesi gerekir diye girişimlerimiz oldu. Olayla ilgili gelişmeler sürerken İzmir Valiliği konuyla ilgili kurum ve kuruluşları toplantıya çağırdı. Toplantı sonucunda bölgenin İzmir 1 numaralı Kültür ve Tabiat Varlığını koruma kurulu vasıtasıyla doğal sit kapsamına alınmasına karar verildi. Kültür ve Tabiat Varlığını Koruma Kurulu 08.10.1992 tarihinde inşaat faaliyetlerinin de devam ettiği alan dahil olmak üzere bölgeyi doğal sit alanı kapsamına aldığı ve bölgedeki inşaat çalışmalarının durdurulmasını karara bağladı.

İnşaat ruhsatı verilmiş olan Atatürk Ormanı'nın 120 dekarlık bir sahasında ağaçların tamamen kesildiğini öğrendik

ve konuyu ilgili kurum ve kuruluşlara ilettik. Olaya ilk sahip çıkan Büyükşehir Belediye Başkanı Yüksel Çakmur oldu, olayın çok vahim olduğunu yerinde incelemeler yaparak gördü. Konuyu meclise getireceğini bu alanın tekrar yeşil alan kapsamına alınacağını belirtti.

BÜLTEN: İnşaat ruhsatı konusunda Büyükşehir Belediyesi'nin yaklaşımı biliniyor mu?

N.KAYA: Basından edindiğimiz bilgilere göre, imara açılma 1989 yılında o dönemin Belediye Başkanı tarafından çıkarılmıştır. Karşıyaka Belediyesi'nin 1991 yılında inşaat ruhsatı konusunda Büyükşehir Belediyesi tarafından görüş istemesi üzerine bugünün Belediye Başkanlığı'nca inşaat ruhsatı verilmiş.

BÜLTEN: Bu durumda ilgili çözüm önerileriniz ne olabilir?

N.KAYA: İzmir Valiliği'nin çağrısı üzerine Valilikte 03.08.1992 tarihinde yapılan toplantı sonucunda; Atatürk Ormanı projesi dahilinde kalan sahalardan tamamının doğal sit alanı içine alınmasına dair tavsiye kararı uygulamaya sokulmalıdır. Yine bu sahalardan geleceğinin teminat altına alınması için 6831 sayılı orman kanununun 25. maddesi ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu'nun 3. maddesi gereğince Atatürk Ormanı ve çevresinde bulunan Orman ve Orman İç Dinlenme yerleri ile Milli Park (Tabiat Parkı, Tabiat Anıtı ve Tabiatı Koruma Alanları) olarak ayrılmalıdır.

BİR BUNALIMIN TOPLUMSAL ANATOMİSİ

II

Tansel TÜRKMEN
Endüstri Mühendisi

Sanayileşmiş kapitalist ekonomilerde verimlilik ve üretim değişik oranlarda artmıştır. Batı Avrupa'da verimlilik ABD'dekinin iki katı Japonya'da ise Batı Avrupa'dakinin iki katı kadar hızlı arttı. Son yıllardaki ABD'nin ekonomik ve politik gücünün görece (ancak bunun mutlak olmayan) gerilemesinin ve Batı Avrupa ve Japonya'nın yükselmesinin kökeninde verimlilik farklarındaki bu değişimler bulunmaktadır. Bu gelişme İngiltere'nin yüzyıl önceki bunalım sırasındaki görece gerilemesini ve daha sonraki 1930'lardaki bunalım sonrasındaki mutlak gerilemesini anımsatıyor.

Şimdiki bunalım sırasında, gelecek genişleme dönemindeki hakimiyet için ABD, Avrupa ve Japonya'yı karşı karşıya getiren ve bu son ikisi arasındaki rekabetin her birinin ABD ile aralarındaki rekabeti geride bırakacağı düşünülebilir. Buna karşılık Avrupa'daki eski Sosyalist devletleri de kapsayan bir Avrupa Bloku ile Japonya ve ABD'yi (Washington-Pekin-Tokyo eksenini) karşı karşıya getirecek daha ötedeki bir olasılık ise henüz fazla açık değildir.

Ekonomik bunalımın gelişiminin daha başka belirti ve sonuçları da olmuştur. Bunlardan biri para basımı ve kredi yaratılmasını içeren paket programlar sayesinde kar oranındaki düşmeyi ve pazarın daralmasını erteleme, yavaşlatma ya da kimi tekelleşmiş sektörlerde önleme girişimi oldu. Bu çaba kendini en görkemli şekilde ABD'de dünyayı dolara boğan, Vietnam

savaşının bütçe açığı ile finansmanı sırasında gösterdi. İkisi, orta kalmış olan pazarları ele geçirmek için her ülkenin ulusal sermaye sektörleri arasındaki rekabet arttı. Böylece zincirleme dolar devaluasyonları ABD'nin ihracatını eski düzeyinde tutmak ya da arttırmak ve ABD'nin iç pazarını dış rekabete özellikle Almanya ve Japonya'ya karşı korumak için kullanıldı. Bu iki ülkenin paraları değerlendirildi ve dünya pazarındaki denge yine de pek o kadar ABD lehine dönmeden dolar karşısında büyük artışlar ortaya koydular. Bununla beraber doların gerilemesi ABD'de ücret ve mülkiyet maliyetlerini Avrupa ve Japonya'dakine göre azalttı, bunun sonucu olarak dış yatırımların akış yönüne ters çevirdi; bu akış bu iki ülkeden ABD'ye yöneldi.

Bu iki etken kısımlı talep ve artan rekabet ulusal düzeyde iflasları ve tekelleşmeyi hızlandırdı; Uluslararası düzeyde ise saldırgan ihracat politikalarına ve korumacılığın yeniden canlanmasına yol açtı.

Aşırı üretim ve düşük talebin diğer önemli bir sonucu ise sanayi geleneksel sanayi kollarında atıl üretim kapasitesinin artışı oldu. Atıl kapasitenin sonucunda ise yatırımlarda azalma oldu. Öyle ki 1973'deki yatırım düzeyine 1978'e dek ulaşamadı. Yatırımlar daha sonraki çöküş döneminde (1979-1982) yeniden azaldı.

Ayrıca yatırımların niteliği de değişti. Daha fazla ve yeni mal üretimi için yeni üretim kapasitesi yaratmaya yönelik genişlemeci yatırımın yerini, giderek daha düşük maliyetle üretim yapmayı sağlayacak rasyonelleştirici yatırım aldı.

Kar oranının düşmesi ve gelecekteki olası yükselmesinde, bunalımın yinelenen ve gittikçe ağırlaşan resesyonlarda birlikte gelen daha başka sonuçları da önemli bir rol oynamıştır. 1960'ların ortalarından itibaren resesyonlar gittikçe daha sık, daha uzun, daha derin ve bir sanayileşmiş ülkeden diğerine daha fazla yansıyan bir duruma geldiler.

SÖYLEŞİ

BİZ YOKSA KOLAY JAPONLAŞTIRILABİLECEKLERDEN MİYİZ ?

Konuşmacı:

Doç. Dr. Aydın UĞUR

Düzenleyen:

TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

Tarih: 19 Aralık 1992 (Cumartesi)

Saat: 14.00

Yer: Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

Bilgisayar almayı düşünüyorsanız

Mehmet Emin YALIN
Bilgisayar Komisyonu
Üyesi

Bir aylık bir aradan sonra tekrar birlikteyiz. Geçen sayımızda bilgisayar almaya karar verdiğimizde dikkat etmemiz veya göz önüne almamız gereken noktaları incelemeye başlamış ve bu arada kısaca mikro işlemecilerden bahsetmiştik. Bu ay da yazımıza kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VGA ekranın ilerde, doğacak uyum problemlerinin azlığı açısından tercihen en uygun seçim olduğunu söylemiştik. **Ekran konusunda iki önemli özellik daha var: Ekranın rengi ve çözünürlüğü.** Eğer gerekliliğine inanıyorsanız ya da görsel zevkinize hitap etmesini istiyorsanız renkli bir ekran iyi bir seçimdir. Ancak burada oluşacak fiyat farkını da göz önüne almanız gerekiyor. Renkli ekranlar mono ekranlara göre biraz daha pahalıdır. Ekran çözünürlüğü ise seçim arasından en önemli özelliklerden biri. Bildiğiniz gibi ekranda görüntü, noktacıklarının birleştirilmesi ile sağlanmaktadır. Piksel adını verdiğimiz bu noktaların sayısı ne kadar fazla olursa görüntünün niteliği de o kadar iyi olacaktır. Tabii bu özelliğinde fiyatı etkilediğini hatırlatmaya lüzum yok. Burada tavsiyemiz özel amaçlarınız olmadığı sürece (CAD/CAM vb. gibi) yüksek çözünürlüklü ekranlara yönelmeniz. Böylece ödeyeceğiniz fiyattan tasarruf etme olanağınız artacaktır.

Bilgisayarınız üzerinde bulunması gereken temel aygıtlar hakkında söyleyeceklerimiz şimdilik bu kadar. Şimdi biraz daha ayrıntıya gi-

relim ve diğer birimlerden kısaca bahsetmeye çalışalım:

Bilgisayarımız yazıcı, çizici vb. gibi diğer ayrıntılarla bağlantısını iki şekilde yapabilir: Birinci yolda bilgiler tek bir hat üzerinden diziler halinde gönderilir. Buna; *seri iletim* diyoruz. İkinci yolda ise bilgiler gruplar halinde aynı anda fakat ayrı hatlar üzerinden gönderilir. Buna da; *paralel iletim* diyoruz.

Seri ve paralel iletimi bilgisayar üzerindeki aynı isimleri taşıyan portlar (çıkışlar) vasıtasıyla sağlıyoruz. Bilgisayarı aldığınızda üzerinde en az bir seri ve bir paralel port standart olarak gelecektir. Ancak bu tür çıkışlar gerektiren birden fazla cihazı aynı anda kullanacaksanız fazladan port eklemeniz gerekebilir. Bu tür bir ihtiyaç örneğin bir digitizer ile bir printer (veya polotter) in aynı anda kullanılmak istenmesinde doğacaktır.

Böyle bir durumda yapacağınız tek şey fiyat farkını ödeyerek ek bir port taktırmaktır.

Son zamanlarda bilgisayarlarda bir önemli parçayı da matematik işlemciler oluşturmaktadır. Yüksek

matematik performansı gerektiren işlemlerde (örn. CAD/CAM uygulaması) matematik işlemciler (veya math-coprocessor) merkezi işlemcinin en büyük yardımcısı olmaktadır. Matematik yoğunluklu çalışıyorsanız bir matematik işlemci performansınızı en az iki katına çıkaracak en uygun yardımcılardır. Ancak bunun için en önemli şart kullandığımız programın matematik işlemciyi destekliyor olması veya programlarınızı matematik işlemci ile çalışabilecek şekilde yazmış olmanızdır.

Bilgisayarlarda **bir diğer önemli konu da hafızasıdır.** Bilgisayarınızı açtığınızda kullanacağınız belleğin miktarı yeri geldiğinde ihtiyaçlarınıza cevap veremeyebilecektir. Dolayısıyla bilgisayarınızı alırken hafızasını da gözden geçirmeniz gerekiyor. Genelde bilgisayar üzerinde 1MB hafıza standarttır. **Ancak biz size en az iki megabyte hafıza öneriyoruz.** Hele bir de Windows gibi programları kullanacaksanız (ki artık herkes kullanıyor) bu sınırı mali gücünüzün yettiği kadar yukarıya çekmeye çalışın. **En ideali hafızanın en az 4 MB olmasıdır.**

Bilgisayardan bu kadar bahsetmişken mouse'dan bahsetmeden geçemeyeceğiz. Bu oldukça pratik ve kullanışlı alet hakkında söylemek fazla bir şey yok. Mikrosoft uyumlu olması yeterlidir. Üzerindeki düğme sayısı ise tercihinize kalmış.

Bilgisayar alımı hakkında dilimizin döndüğü, gücümüzün yettiği kadar anlatmak istediklerimiz bunlardan ibaret. Dilerseniz tüm bu anlattıklarımızı bir tabloda özetleyelim ve yazımızı sona erdirelim. Önümüzdeki **Bülten**'lerde tekrar buluşmak üzere hoşçakalın.

Mikroişlemci:	80386sx veya 80386
Harddisk:	En az 80Mb ve en fazla 20 ms.
Ekran:	VGA (ihtiyaca göre mono veya renkli)
Hafıza:	En az 2MB tercihen 4MB
Portlar:	1 seri+1 paralel
Matematik İşlemci:	Matematiksel ağırlıklı çalışma varsa evet.
Mouse:	Tercihen evet.

İŞKENCENİN KALDIRILMASI İÇİN GLOBAL BİR ÇAĞRI

10 Aralık "İnsan Hakları Günü" nedeniyle İnsan Hakları Uluslararası İşkence Kurbanları Rehabilitasyon Konseyi ile Türkiye İnsan Hakları Vakfı ve Türk Tabipler Birliği'nin 22-24 Ekim 1992 günlerinde düzenlediği V. Uluslararası İşkence ve Tıp mesleği adlı sempozyum'da yayımlanan İstanbul Bildirgesi'ni yayınıyoruz.

- Özellikle hiç kimsenin işkenceye ya da zalimce, insanlık dışı ya da aşağılayıcı davranışa maruz kalmasını gerektirdiğini belirterek, herkesin işkenceden uzak tutulma hakkını içeren, 1948'de kabul edilmiş Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin hiçbir istisnaya hoşgörü tanımaksızın işkencenin uygulanmasına kesin bir yasak oluşturan yargısını açıkça belirtmesine karşın,

- "Ulusun yaşamını tehdit eden acil durumlarda bile", "işkence ve zalimce, insanlık dışı ya da aşağılayıcı davranış ya da cezalandırma yasağının ihlal edilmesi" ni vurgulayan Birleşmiş Milletler Medeni ve Politik Haklar Uluslararası Anlaşması'na karşın,

İşkence, Birleşmiş Milletler Üyesi Ülkelerdeki hükümet ve diğer resmi çevrelerin çoğu tarafından hoşgörüle karşılanan ve sürdürülen bir yaşamsal gerçek olmaya devam etmektedir.

Bu, özellikle kendi haklarını baskı altında tutmayı sürdürmek için işkence ve işkence tehdidiyle bel bağlayan diktatörler ve diğer baskıcı yönetim biçimlerindeki durumdur.

Bunun yanı sıra, bu tür baskıcı yönetimlerden sonra demokratik olarak seçilmiş yönetimlerin iştahına geldiği birçok ülkede işkence sisteminin siyasal değişimlerden etkilenmemiş bölümlerinde uygulanmaya devam etmektedir.

Tıp doktorları ve diğer sağlık mesleği mensuplarının dolaylı ya da dolaysız, aktif ya da pasif olarak insanlık dışı uygulamalara katıldıklarını

ve dolayısıyla Dünya Tıp Birliği'nin 1975 Tokyo Bildirgesi ile Birleşmiş Milletler ve Teşkilatı'nın 1984'te kabul ettiği işkence ve diğer Zalimce, İnsanlık dışı ya da Aşalayıcı Davranış ya da Cezalandırmaya Karşı Sözleşmesi'yle çelişkili davrandıklarını belirten yeterli kanıt vardır.

Bu trajik tablo karşısında İşkence Kurbanları İçin Uluslararası Rehabilitasyon Merkezi (IRCT)'nin Türkiye İnsan Hakları Vakfı ve Türk Tabipler Birliği'nin işbirliğiyle 22-24 Ekim 1992 tarihlerinde İstanbul'da düzenlediği **V. ULUSLARARASI İŞKENCE VE TIP MESLEĞİ SEMPOZYUMU**,

Birleşmiş Milletler Teşkilatı ve onun üye ülkelerini:

✓ Polis sorgulamasının yanı sıra siyasal baskının bir bölümü olarak hükümetçe uygulanan ya da teşvik edilen işkencenin kaldırılması için ciddi çaba harcamaya

✓ İşkence görmüş bir kimseye sorgulanmadan önce ve sonra kendi seçeceği bir yerde bağımsız bir doktor tarafından tıbbi muayene hakkı vermeye öte yandan resmi raporun olgunun öyküsünü ve fiziksel incelemesini içermeye ve tutkulu ya da hükümlünün bu raporu okumasına izin verilmesine ve resmi doktor tarafından yapılacak muayenenin güvenlik güçlerinin etkisinden uzak bir yerde gerçekleştirilmesine

✓ Her türlü işkence iddiası ya da kuşkusundan kurbanlar için ücretsiz yasal yardım sağlamayı da içermek üzere özenle ve et-

kince kovuşturmaya

✓ İşkence kurbanlarına ve yakınlarına tazminat hakkı sağlamaya

✓ İşkencecileri cezadan uzak tutacak tüm yasaları yürürlükten kaldırmaya

✓ Özellikle işkenceye katılmama açısından doktorların ve diğer sağlık personelinin yürürlükteki tıbbi etik kurallarına karşıt davranmak zorunda bırakılmaması riskine karşın yasalarla korunmalarına ve sözleşmelerle bunu sağlamaya

✓ Tüm sağlık mesleği mensuplarının öğrenim izlencelerinde ve hukukçuların, polislerin ve askerlerin eğitimlerinin bir bölümünde işkence uygulamasıyla ilişkili olarak bu meslek gruplarının davranışlarını düzenleyen ulusal ve uluslararası yasalarla etik zorunluluklar konusunda özgül eğitim izlencelerinin yer almasına

✓ İşkence kurbanlarına tedavi sağlayan özel bağımsız merkezlerin kurulmasını desteklemeye

ve son olarak

✓ Birleşmiş Milletler İşkence Kurbanları için Gönüllü Fonu'nun 1992'deki toplam 1.6 milyon USD olan yetersiz tutarlarının 1995 yılında 25 milyon USD ve 1999'da en az 100 milyon USD'na ulaşması için ulusal katkıları arttırmaya çağırır.

(Bu, Birleşmiş Milletler İşkence kurbanları Gönüllü Fonu'na doğal olarak Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Birleşik Merkezi'ne verilecek olan katkıları zorunlu kılmak amacıyla her ülkenin Birleşmiş Milletler etkinliklerine yapmakta olduğu olağan katkılarına göre her yıl için minimal bir hedef tutarı saptanarak sağlanabilir.)

TÜM BUNLARA KARŞIN, İŞKENCENİN ACI VEREN MİRASI YANI İNSAN GÖVDELERİNDEKİ İŞKENCE İZLERİ ÖNÜMÜZDEKİ UZUN YILLAR BOYUNCA KARŞIMIZA ÇIKMAYI SÜRDÜRECEK VE SONUÇTA DA BİZLERİ TIBBİ BAKIMA VE TOPLUMSAL İLGİ GÖSTERMEYE ZORLAYACAKTIR

24 EKİM 1992

MUTLULUK ÜZERİNE BİRKAÇ SONUÇ

Dr. Ünsal YETİM

Mutluluk psikolojide bireysel iyi olma, haz kapasitesi, yaşam doyumu, yaşam kalitesi başlıkları altında incelenen bir konudur. Daha önceki yazımda bu kavramların niteliklerine ilişkin genel bir bilgi vermiştim. Bu yazımda ise daha çok pratik açıdan yarar sağlayacak bu sonuçlara değinmek istiyorum. Böylece mühendis okuyucuya yaşamını olumlu kılacak çeşitli değerleri tanıtmak dileğindedim.

Şimdi dilerse akademik bir tartışmaya girmeksizin doğrudan ana başlıklar altında mutluluk üzerinde etkili bazı değer yargılarını gözden geçirelim.

Yaşamım anlamlı ve belli bir doğrultuda:

Gerek ülkemizde gerekse batıda yapılan araştırmalar mutlu bireylerin bir işe, bir düşünceye, diğer insanlara, sosyal bir gerçekliğe anlamlı bir biçimde bağlanmış kişiler olduklarını ortaya çıkarmıştır. Böyle bir bağlanım onlara yaşamın anlamını verdiği gibi, kendi geleceklerini planlama eylemlerini yönlendirme konularında belirli bir doğrultuda vermektedir. Böylece bireyin kendini gerçekleştirme etkinliği süreklilik kazanmaktadır.

Yaşamımda önemli krizleri yaşadım ve kişisel becerilerim, yaratıcılığım bunların üstesinden geldim:

Batıdaki araştırmalar göstermiştir ki yaşamını doyumlu bulan bireyler psiko-sosyal krizlerden arınık kişiler olmayıp, aksine yaşamlarında en az bir kez önemli bir yaşam krizini (örneğin, işini kaybetme, değerli bir arkadaşını yitirmek vb. gibi) önemli bir değişikliği

yaşamış kişilerdir. Ancak bu kişiler psiko-sosyal krizlere karşı yaratıcı çözümler üretmişlerdir. Sonuç olarak bu insanlar, sıkıntılı yaşam olaylarının olmasını bekleyen ve olduktan sonra da yakınmakla vaktini geçiren insanlardan farklı olarak gerçekle yüzleşmede biraz daha cesaretli ve kendi kapasitelerini zorlamada daha başarılıdırlar. Bu bakımdan ülkemizde yapılan çalışmalar bireyin kendi kapasitesini açığa çıkarmasında içinde bulunduğu çevrenin, toplumun değer yargılarının önemli olduğunu ortaya koymuştur. Çoğu kez ülkemiz sosyo-kültürel değerleri bireyin kendi krizleriyle başa çıkma becerisi üzerinde engel oluşturmaktadır. Örneğin kendisi ile ilgili bir sorunla bireysel yetenekleri çerçevesinde uğraşacakken, bu yolların geçerli olmadığını, yalnızca yeteneğin önemli olmadığını, hatırlı dostların, önemli mevkilerdeki kişilerin ya da salt devletin isteğiyle bu işlerin çözülebileceği gibi bir inancı toplumdaki öğrenmektedir. Bu da bireyin kendine güvenmesi yerine kendi dışındaki ögelere (önemli kişilere, şansa, kadere vs.) bağlamasına yol açmaktadır.

Yaşamımda aldatıldığımı veya hayal kırıklığına uğradığımı nadiren hissederim:

Yaşamını doyumlu bulan bireyler çevresinde bulunan kişiler tarafından çöküşe girmiş "bitmiş" olarak algılandığında, bir süre sonra kötü yaşantıyı zihninde değerlendirerek hatalarını düzeltmekte ve bu yaşantılardan kendilerine olumlu ipuçları, dersler çıkarmaktadırlar. Araştırmalar mutlu bireylerin hemen hemen yarısının önemli bir kişisel ya da profesyonel uğraşta başarısızlığa uğradığını saptamıştır. Ancak bu bireyler, sözkonusu başarısızlığı yararlı bir deneyim olarak değerlendirmişler ve bir başka durumdan daha iyi olduğunu belirtmişlerdir. Aksine mutsuz olan bireyler, başarısızlık durumunda kendilerini aşağılayan, yaşamındaki engelleri bireysel yeteneksizliğe bağlayan ve başına gelen bu olayı kasten birileri tarafından bir ceza olarak verildiğini düşünen kişilerdir. Bu tür suçlamaların özellikle ülkemiz bireylerinde sık görüldüğü saptanmıştır. Eğer ortam ve sosyal yaşam belirsizse, gelecek üzerinde planlar yapılmıyorsa insanlar genellikle olayları kendilerine, talihlerinin kötülüğüne atfederler.

Yaşamımda önemli gördüğüm

amaçlar var ve bunların bazılarını şimdiden eriştim:

Pek çok araştırma sonuçlarına erişme ile mutluluk arasında doğrudan bir ilişki bulunmuştur. Yaşamından daha fazla doyum alan bireyler kendilerine kısa erimli gerçekleştirecek sonuçlar koyun ya da uzun erimli bir amacı kısa dönemde gerçekleştirecek bölümlere ayıran kişilerdir. Bu bireyler çeşitli unsurlarla uğraşarak ve bunları gerçekleştirerek kendi yaşamları üzerinde kontrol kurarlar, kendi yetenek ve yeterliliklerini sınarlar. Yaşamın denetlenebilecek, öngörülebilir olması, bireyin belirsiz bir dünyada yaşamaları sıkıntısını azaltmaktadır. Bu nedenle yaşamını doyumlu bulan bireyler genelde bağımsız seçim yapabilecekleri, karar verme özgürlüklerinin bulunduğu ve insiyatiflerini ortaya koyabilecekleri işleri seçerler.

Neşeli bir kişiyim:

İyimserlik, optimizm, bireysel olmayı gösteren en temel öğelerden biridir. Batıda yapılan çalışmalarda mutlu bireylerin tüm yaşam dönemlerini gözönüne alarak nadiren depresyona uğradıkları saptanmıştır. Mutsuz bireylerin ise depresyon veya genel bir hoşnutsuzluk durumuna düşmeleri özellikle 22-28 yaşları arasında belirgindir. Bu bulgular neşeli olmanın olumlu görünüşü pekiştiren ve sevgi için çekiciliği sağlayan bir durum olduğunu ortaya koymuştur.

Eşimle sevgiyi paylaşıyorum ve sevgimiz karşılıklı:

Yapılan çeşitli tarama çalışmalar mutlu bireylerin genellikle karşılıklı sevgi ilişkisi içersinde bulduklarına işaret etmiştir. Onlar, biri hizmetler için evliliği kullanan, diğeri güvenliği, güvencesi için bağlı kalan veya biri seven diğeri sevilmiş olmaya razı olan ilişkilere nadiren sahiptirler. Yaşamında doyum bulan bireyler ortama insanın sevdiğine harcadağı zamanın daha fazlasını harcarlar. Yüksek doyumla bireylerin bazıları seksüel hazın doruğuna 30-50 yaşları arasında eriştiklerini bildirmişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre sevgide sınıfsal farklılıklar görülmüştür. Buna göre çalışan sınıf, mutluluk kaynağı olarak önceliği ekonomik konulara, saygınlığa vermekte, sevgiyi en son sıraya oturtmaktadır. Bu bulgular temel bazı sorunlar çözümlenmeden sevgi ilişkilerinin bir haz kaynağı olarak algılanmadığını ortaya çıkarmıştır.

MUTLULUK ÜZERİNE

Prof. Dr. Macit TOKSOY

Bir şeyi yapmak veya yapmamak için bir sebebiniz olmalı. Eğer sebebiniz yok ise, yaşamınız için amaçlar seçin.

Eğer sebebiniz var da, kararlarınızı başkalarının görüşleri üzerine değiştiriyorsanız, siz ya bir düşünme tembeli, ya da düşünme özürsünüz.

Eğer kararlarınızı, başkalarının görüşleri ne olursa olsun değiştirmiyorsanız, siz hiç iflah olmayacaksınız. En iyisi mi siz bırakın kararlarınızı başkaları versin.

Bir şeyi yapmak için önce planlamak gerek.

Kendi yaşamını planlamayan insanlar, başkalarının planlarına uymak zorundadırlar.

Kendi yaşamını planlamamış insanlar, başkalarının planları içinde ya mutsuz olurlar, ya da mutsuz ederler. En iyisi mi siz, mutlu olmak için, mutlu etmek için

yaşamınızı planlayın.

Mutlu olmayı, mutsuzluğunuza son vermek için değil, mutlu olmayı hakettiğiniz için istedin.

Mutluluk planlarınızda, başkalarının mutsuzluğu yer almasın. Mutsuzluk bulaşıcı virüs gibidir, başkalarının mutsuzluğu size de bulaşır.

Ve siz, siz olun, sadece haftanın ilk yedi gününün dışındaki günleri mutsuzluğa ayırın.

Mutlu olmadığınız zaman, işinizi yapamıyor, çalışmıyorsunuz değil mi? Ama işinizi yaparsanız hem mutsuzluğunuzu unutacak, hem de başkalarını mutlu edeceksiniz.

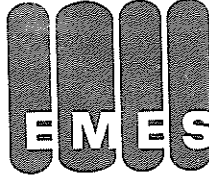
Hiçbir çaba göstermeden mutlu olanlar, çiti aşip bağa izinsiz girmiş ineklerdir. Ya çobanın, ama mutlaka bağ sahibinin sopasını yiyeceklerdir.

İŞYERİ TANITIMI

Tatış Holding Şirketler Grubu Üyesi **EMES Ege Makina Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.** SANYO ürünleri üretim ve distribütörlüğünü üstlenen, YAMAHA ve COSMOS ürünlerinin ise Anadolu genel dağıtımını gerçekleştiren kuruluştur. 1990 yılında SANYO ürünlerini holdingin diğer pazarlama kuruluşlarından biri olan **ELPA A.Ş.** den devralarak pazarlama faaliyetine başlayan ve kısa bir sürede Türkiye çapında örgütlenen **EMES**, bugün 2000'i aşkın yetkili satıcısı ile tüketiciye hizmet vermektedir.

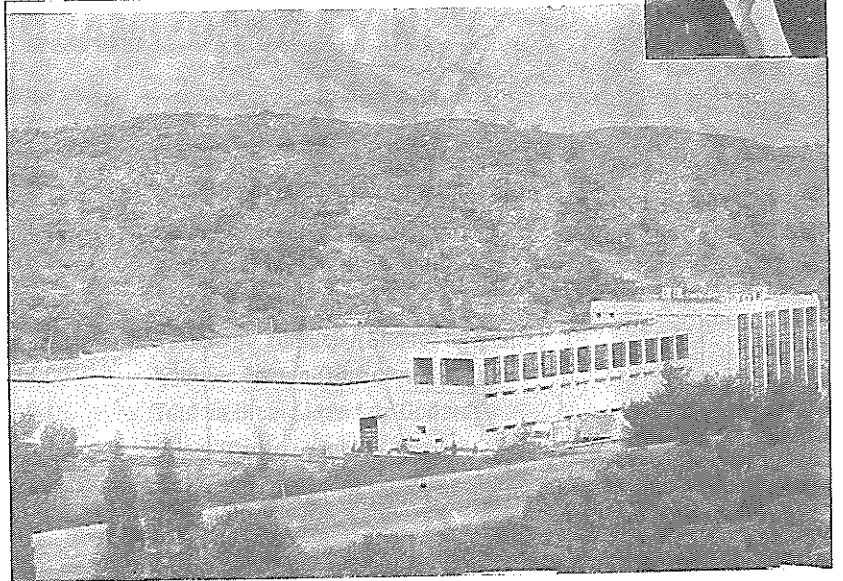
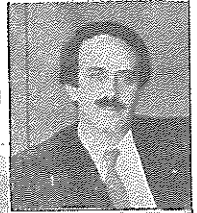
SANYO ürün yelpazesini her geçen yıl çeşitlendiren **EMES** 1992 Ocak ayında üretim tesislerinin yatırımlarını da gerçekleştirmiş bulunmaktadır.

SANYO televizyon, Video ve Audio cihazlarının üretiminin başlaması ve SANYO Air Cleaner, CERA, Split Klima ve diğer ürünlerin ithalatını ve pazarlama faaliyetlerini dahada geliştiren **EMES** önümüzdeki yıllarda ev cihazlarının üretimi ve ihracatını yapmayı da planlıyor.

**EGE MAKİNA ELEKTRONİK
SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**

**Emes A. Ş.
Genel Müdürü
İbrahim KOÇ**

GECE YARISI SAYIKLAMALARI II

Kemal SERTDEMİR

Geçen sayıdaki yazı bazılarının aklını başına getirmiş olmalı ki, mektuplar durmak bilmiyor... Duygulara "tercüman" olmakta bir şey elbette... Yalnız, bu kadarı yeter! Daha sonra da, "Körfezi Kirletme" ve "Ormanları Yok Etme" kampanyaları sürdürülebilir. Fazladan başağrıların da bir sonu olmalı... "İşaretimi bekleyin!" demekle yetineceğim.

Sorular, hep "Gece Yarısı..." üzerine. Ne yani "Gece Yarısı Ekspresi" mi deseydik? Şimdi öyle de düşünenler olacak ama, gece yarısı

larında eksprese binmekten önemli işlerimiz olabilir. Soruyorum, başka ne yaparsınız gece yarılarında?

Yani geceyi ikiye bölerde, uyanmanın dışındaki diğer yanıtları gözardı edersek, karşınızda bir tek uykusuzluk seçeneği kalır. Siz de onu işaretlersiniz. Uyku başa vursa da uykusuz kalınca kapı-baca dinlemekde bir çözüm elbette.

TV'lerde izlenecek bir sürü şey bulunsa da 24 saat fazla gelecek ve başlayacaksınız arda kalan bir kaç saatte kalem ile kağıt arasında gidip gelmeye... Herşey iyi de dik-

kat edilecek olursa, bu saatlerde masa başı lambalarında bir takım "yaratıklar" üremektedir. Yani yaratıklar, tüylü, uzun kulaklı, uzun dişliyse bile o kadar önemli değil, yeter ki "kan emici" türden olmasın. Yoksa kanınızı kuruturlarda farkında bile olmazsınız. "Kansızlık" çok kötü bir şey. Bunu bazıları anlamazlar da, kendilerinde yeterli kan var sanırlar... Oysa çoktan damarlarındaki asil kan bitmiş ve birer "kansız" olmuşlardır. Şimdi bunlar, hastaneye gidip kendilerine niye kan nakli yaptırmazlar, nasıl yaşarlar bilmem! Elbette, işin içinde iş var! Bu zombiler falan nereden türediler sanıyorsunuz? Güzelce oturdukları yerde oturmayıp, yerinde duramayan kansızlarda ruh gibi dolaşa dolaşa zombilere karıştılar. Zaten bu kansızlar, aynı zamanda "ruhsuz da değil mi? Biz boşuna mı uykusuz kalıyoruz?

Dikkat! Bunları öğrenmemiz için üç ayrı gruba ayırıyorum:

Birincisi Dinozorlar! Bunun gibilerin kafalarını kesseniz, dinazorluktan vazgeçmezler. Böyle kös kös bakarlar, ne yaparsanız faydasız. Gözünüzü açık tutun, yeter! Hiç bir şey yapamazlar o zaman...

İkinci sınıftakiler, kansız olmadıklarını iddia ederler... Şimdi bunlar "yeşil kanlı" imişlerde, biz onları "kansız" sanıyorduk! Gülerler adama; zor, ikna etmek çok zor bunları! Ne demeli, pestil gibi ezmeli, en iyisi!

Üçüncüler ise, kendilerinde yeniden "kan oluşumunun başladığını söyleyenler..." Bunlar da ellerinde kan raporlarıyla sağasola koşturdular. Ben hiçbirinden ümitli değilim ama, birşey diyemiyorum. Dinlemiyorlar çünkü!

Şimdi diyeceğim şu ki, gece yarısı bile uyanık olmalı ki, yaratıklardan, zombilerden de korunabilsin, zavallı milletimiz... Kansızlara karışmasın!

Neyse ki ben de bu konuda yalnız değilim, uykum gel-se de şimdi uyusam bile, gözüm arkada kalmaz, nöbeti devralırlar...

Zaten her zaman bir gözü açık uyurum, ne olmaz, ne olmaz!...

20.yy.'ın başlarında sinema salonlarını dolduran seyirciler, giderek sinemada bir stil haline gelecek olan Charlie Chaplin'in modern palyaço biçimindeki; iyi niyetli, dürüst, duygusal iç yapısıyla, yine bu komik dış görünümü tamamlayan beceriksizliği, sakarlığı, başına gelen terslikleri, gag'dan absürd'e varan bir görüntü silsilesi içindeki bu sessiz devinimi kahkaha tufanı ile izleyeceklerdir.

Başlangıçta sadece güldürmeye yönelikmiş gibi görünen bu ilk filmler, bir süre sonra ardından söz etirmeye başlayan ve Sinema Tarihi'nin önemli bir unsurunu oluşturan bir Şarlo karakterini de beraberinde getirecektir.

Sıradan olayların ve günlük yaşam ritüellerinin (kilisede ibadetten, yenilen yemeklere kadar) deformasyonu, aynı kalıplar içinde diyebileceğimiz hemen her filmde Şarlo'ya oldukça zor anlar yaşatır.

Yine bu bilinen kalıplara dayalı olmakla birlikte izlendiğinde daha farklı yorumlara neden olan "**Modern Zamanlar**" ile Charlie Chaplin önceki çizgisinden yavaş yavaş ayrılmaya başlar. Bu film, süper devletlerin birbiriyle yarışmaya başladığı, sanayileşmenin giderek arttığı, teknolojinin pratik yaşamla içiçe geçtiği, fabrikaların yükseldiği büyük şehirlerdeki, mekanik donanımın karşısındaki biçare insanı anlatır. Bu önemli değişimde, insan emeği yavaş yavaş yerini makinalara bırakmıştır. Ve filmdeki Şarlo gibi, seri üretimin bantta akıp giden hızı içinde insan emeğinin müdahalesi de ritmik, mekanik ve hızlıdır. Şarlo gibi mekanik ritüeli yaşayan diğer insanların da seri üretim mallarından pek bir farkları kalmamıştır. Dahası, yalnızca fabrikalarda kalmayıp tik halini alan bu davranışlar,

CHARLIE CHAPLIN BİR MODERN PALYAÇO

günlük yaşamında da onu rahat bırakmaz. Burada yine gag'larla beslenen modern çağın insanının naif bir eleştirisini de yakalarken, çarkın bir dişlisi haline gelen Şarlo'yu buluruz.

Çeşitli spekülasyonlara neden olan "Modern Zamanlar" kentleşmenin ve fabrikalaşmanın getirdiği insan-nesne ilişkilerine, grev ve sendika haklarını birarada sunmaya çalışsa da temelinde Amerika naivitesi yatar. Çünkü ahlaki değerler ve eski sitil devam eder.

Oysa yaklaşık aynı döneme rastlayan Dışavurumcu Alman Sinemasının büyük ustası Fritz Lang da yine teknoloji-insan-makineleşme bütünlüğü içindeki "Metropolis" de naivitenin aksine derin bir felsefe, farklı bir sinema estetiği ile görsel

ve yeni bir çağdaş yaşam eleştirisi yapar. "Diktatör" de, bıyığını Hitlerle kapıran Şarlo, Hinkel adı altında dünyayı parmağının ucunda oynatan ünlü ve acımasız diktatörün bale-pantomim estetiği içindeki parodisini sunar.

Diktatörden sonra Chaplin, Mösyö Vedaux ile görünürdeki alışılmış biçiminin tamamen dışındadır. Bıyığı incelmış, görüntüsü değişmiştir. O güne dek gag'larla güldüren Chaplin'in bu filmde içkin bir gülümseme sözkonusudur. Filmin metraji ve konusu itibarıyla da, Chaplin uslubunu da değiştirmiştir. Kadınları sürekli aldatarak onlarla evlenen ve sonra öldüren Mösyö Verdoux'u oynayan Chaplin, canı rolünü üstlense de insanı çizgiler taşıyan, eski karakterlerinin yeni bir anlatım biçimini ortaya koyar. Bir anlamda kendince haklıdır. Çünkü karşısında dürüst bir kadın çıkması halinde onu öldürmeyecektir. Karşısına çıkan dürüst kadınlar ise sakattır.

Sonuçta toplumun tümü sakattır. Burada kara mizaha varan bir toplum eleştirisi yapan Chaplin de yeni tarzlara alışık olmayan, ahlaki değerlerine sıkı sıkıya bağlı, eleştiriye tahammülsüz, püriten Amerikan toplumu tarafından tıpkı filmin sonundaki Verdoux gibi idama mahkum edilecektir.

Başlangıçtaki Şarlo tiplemesini yıllar geçtikçe biçimsel olarak silip atsa bile içselleştirilmiş bir öz olarak hem oynadığı hem yönettiği filmlerde sürdüren Charlie Chaplin, Sahne Işıkları, New York'da Bir Kral ve Altına Hücumdan sonra, yönetmenliğini yaptığı Hong Kong'lu Kontes ile Şarlo ruhu başrolü verdiği Sophia Loren de yeniden canlanır.

KIŞ GELDİ!.. VIDEO FİLMİ EVİNİZDE DEĞİL ODAMIZDA İZLEYİN!..

Tarih	Saat	Film
16 Aralık 1992 Çarşamba	19.15	Modern Zamanlar (Charlie Chaplin)
19 Aralık 1992 Cumartesi	14.00	Parisli Kadın (Charlie Chaplin)
23 Aralık 1992 Çarşamba	19.15	Şehir Işıkları (Charlie Chaplin)
26 Aralık 1992 Cumartesi	14.00	Troçki (Joseph Losey)
6 Ocak 1993 Çarşamba	19.15	Narayama Türküsü (Shohei Imamura)
9 Ocak 1993 Cumartesi	14.00	Kötü Bir Zaman (Nicholas Roeg)
13 Ocak 1993 Çarşamba	19.15	Tout va Bien (Jean Luc Godard)
16 Ocak 1993 Cumartesi	14.00	Dune (David Lynch)

Yer: Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Eğitim Merkezi - Atatürk Cad. No: 422/3-4 Alsancak-İZMİR

Not: Katılım ücretsizdir

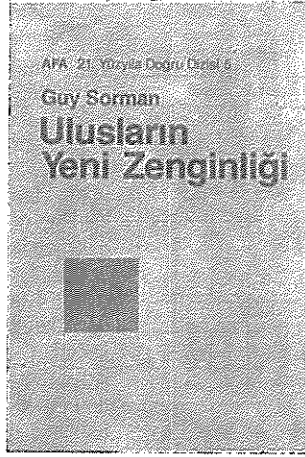
ULUSLARIN YENİ ZENGİNLİĞİ

Guy SORMAN
Afa Yayınları, Mayıs
1988 İSTANBUL
Çeviren: İsmail
YERGÜZ

"Bir hükümetin en
büyük çabası halkı
yavaş yavaş
kendinden

vazgeçirmeye alıştırmak olmalıdır" Guy SORMAN Az Gelişmiş Ülkelerin, Çoğu zaman batıda görüldüğü gibihareketsiz, umutsuz bir kitle olmadığını; tam tersine düşünen, çalışan ve kendini yemliliyen insanlardan oluştuğunu söylüyor. Bu insanların, doğal koşullardan yada emperyalizmden çok kendi hükümetlerinin onlara dayattığı kötü siyasetlerin kurbanı olduklarını belirtiyor.

Paris Siyasal Öğrenim Enstitüsünde ekonomi dersleri veren yazar bu yapıtında az gelişmişliğin nedenleri üzerinde duruyor.

UYGULAMALI SOĞUTMA TEKNİĞİ

TMMOB Makina
Mühendisleri Odası
Yayını
Nuri ÖZKOL

Uygulamalı Soğutma tekniği, bu alanda çalışmakta olan teknik elemanlara, bir soğutma sisteminin gereksinimlere yanıt verecek şekilde işletilmesine yardımcı olmak amacıyla hazırlanmış. Kitabın hazırlanmasında eğitim seviyesi yönünden daha geniş bir okuyucu kitlesine hitap etmesi bakımından mümkün olduğunca teoriye ve aşırı bir matematik bilgisine girmeden basitleştirilmiş ve temel bilgilere yer verilmiş.

Fiyat:
Üyelere: 40.000 TL.
Diğer: 60.000 TL.

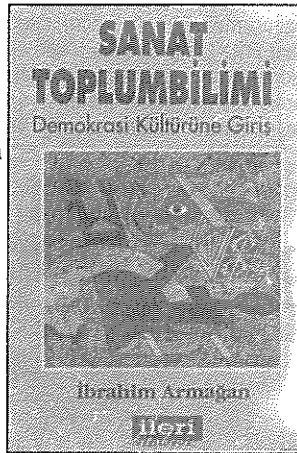

SANAT TOPLUMBİLİMİ

Demokrasi Kültürüne Giriş
Yazarı: Prof. Dr. İbrahim ARMAĞAN
İleri Kitapevi Yayını, İzmir 1992, 336 Sayfa
"Sanat yaşamaya devam eder, sanatı olan kültürler yaşamaya devam etmiş, sanatı olmayan kültürlerin yerini almıştır; çünkü sanat, ruhu çevreye uydurur ve bu yüzden toplumun gelişme koşullarından biridir."

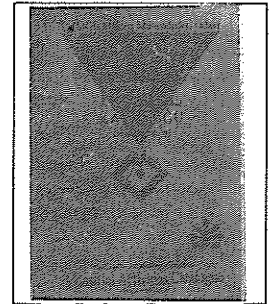
İbrahim Armağan bu kitabında, toplumsal gereksinimlerden kaynaklanan bilim ve sanatın, demokrasi kültürünün gelişmesindeki önemine dikkati çekiyor. Kitap herkesden çok bilim ve sanata ilgi duyması gereken politikacılar, tüm toplumsal örgüt ve kuruluş yöneticileri için de önemli bir başvuru kitabı niteliği taşıyor.

Kitabın temel özelliklerinden biri, belki de en önemlisi, demokrasi kültürünün temel öğelerine ve felsefesilerine yer veriyor olmasıdır. Kitapta, demokrasi kültürünün yerleşmesi bakımından son derece önemli olan toplumsal örgüt, yapı ve sistem kavramları; bilimsel teknolojik gelişmelerin toplumsal yapıda yolaçtığı değişiklikler; geleneksel toplum-teknolojik toplum ve sanata etkileri ayrıntılı olarak inceleniyor.

ENDÜSTRİYEL PROFİL KATALOĞU

Ürünler-Hizmetler 92
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yayını
Katalogların sektörler arası iletişimde vazgeçilmez bir yere sahip olduğu temel gerçeğinden hareketle ülkemizde faaliyetlerini yürüten Sanayi ve Ticaret Kuruluşlarını tanıtmak, ürünleri ve hizmetleri ile ilgili ayrıntılı bilgi almak, yatırımlara doğru yön vermek, uluslararası bağıntıları gerçekleştirebilmek için vazgeçilmez bir kaynak.
Fiyat: Üyelere: 240.000 TL
Diğer: 300.000 TL.

Hazırlayan: Ali Rıza KAT

SOLDAN SAĞA

1. Yeniden düzenleme, yeniden düzene verme
2. Anası olupda bir başka koyuna alıştırılan veya elle beslenen koyun * GÜDÜM bilimi, sibernetik
3. Holmiyum'un kısaltılması * Güzel sanatların dalı olarak, yansıtılmaya uygun olan filmleri gerçekleştirme ve yaratma sanatı * Kesilmiş ağaç kökü, bağ kütüğü
4. Hazır * Oba, aşiret * Malzeme ihtiyaç planlaması * Bir şeyin niteliği üzerine edinilen kanı
5. İşlenmemiş, ekilmemiş (toprak) * Fosforun kısaltması * Bozkır * Ata binmiş kimse, süvari
6. İnançlılık, fideizm * Uygun görme araştırma
7. Kirliliği gösteren iz * Temel, asil, esas * Anlam bakımından birbirine ilgili cümleleri birbirine bağlayan ek * Kripton'un kısaltılması
8. Köpek * Bir parti içerisinde, sosyalizme yakın görüşte olan grup * Keseli ayı * Duman lekesi
9. Taşıma, iletme, nakil * Sivrisineğe benzer bir böcek
10. Doğum ya da evlilik yoluyla birbirine bağlı bireylerin oluşturdukları toplumsal birim * Seciye, karakter * Bir suçlu bir kusuru veya bir hatayı bağışlama * Makina Mühendisleri Odası
11. Beyaz * Soluk
12. İnsan yaşamayan ıssız yer * İnsanın kendi benliğini sevmesi, özseverlik
13. Otomobil kelimesinin kısaltılması* İsviçre'de Bern Alplerinde doğan Ren nehrine dökülen bir akarsu* Ünsüzle biten bir çok fiile eklenen geniş zaman eki
14. Belli sayıda noktanın konumu kesinlikle tesbit edebilmek için, bu noktaları bir tepe olarak kabul ederek bir alanı üçgenlere bölme işi.* Bir çeşit Brezilya dansı
15. Kenarları ve açıları birbirine eşit olan dörtgen* Dönem sonlarında öğrencilerin not durumlarını gösteren belge* Genellikle cisimlerin genişliği

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Bir kimsenin iş yapmaya engel olan sakatlığını veya yetersizliğini gidermek amacıyla uygulanan tedavi
2. Ekonomik olayların açıklanmasında çok sayıda değişkeni göz önüne alarak ve karşılıklı bağlantılar kurarak, teorik çalışmaların deneylerle doğrulanmasını sağlayan matematiksel yöntem* Çabuk davranan, çevik
3. Toprak üstündeki bölümleri odunlaşmayıp yumuşak kalan, ilkbaharda bitip bir iki mevsim sonra kuruyan küçük küçük bitkilere verilen ortak ad* Türk Müziğinde, aynı adla anılan ve kalın fa diyez notasını andıran perdedeki mekanlardan biri* Geminin devrilecek kadar yan yatması
4. Riziko * obje * Asker

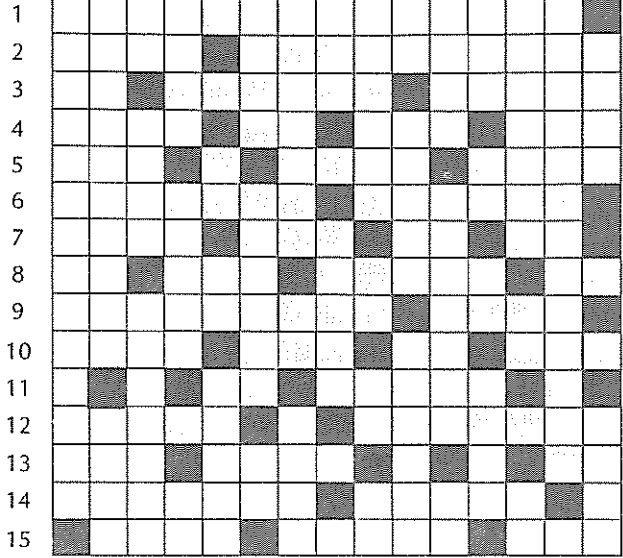
GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1. ENTERPOLASYON* 2. KARS* İTİNA* TAKA 3. STEROL* MARTOLOS 4. TONİK* POSTA* IRA 5. DM* TENOR* ÖNEM 6. AF* EFOR* NEFT* LA 7. PİSKOPOS* REVAK 8. OKA* SANTRA* KAS 9. LR* TİZ* RN* KİMYA 10. AİT* FA* İL* POZ 11. SS* PATETİK* Nİ 12. YARDA* KELAM* 13. OBA* YB* LAMİSE 14. NİCELEYİCİ* AKİT 15. TAKANAK* KALEM

YUKARIDAN AŞAĞI: 1. EKSTRAPOLASYON 2. NATO* FİKRİSABİT 3. TREND* SA* RACA 4. ESRİMEK* AD* EK 5. OK* FOŞİL* AYLAL 6. PİL* TOPAZ* BEN 7. OT* PERON* FAK* YA 8. LİMON* STRATEJİK 9. ANASON* RN* EL* 10. SARTRE* İTALİK 11. TA* FR* KLİMA* 12. OTO* ÖTEKİ* MAL 13. NALIN* VAMP* PİKE 14. KO-RELASYON* SİM 15. YASAMAK* AZİMET

Bulmacayı çözen 5 kişiye Melih PEKDEMİR'in " Anne Bak Kral Çıplak " adlı kitabı hediye edilecek.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

5. Geometride sabit bir sayı* Osmiyum'un simgesi* Gelenek
6. Ergenlik çağında görülen bir tür sivilceli deri hastalığı* Derinliği az ve geniş olan, yayvan * Gümüşün simgesi
7. Danimarka Kralliyet Tiyatrosu'nda kemancılık ve orkestra yöneticiliği yapan, 1888'de ilk eseri olan "yaylılar için küçük süit" yayınlayan Carl (1865-1931) önadlı Danimarkalı bestecinin soyadı* Ordu kelimesinin kısaltılması* Güllüklere, beyaz çiçekli bir ağaç
8. Ünlü bir bilgisayar markası* yaşca denk
9. Tımar* Argoda esrar* Genişlik* Stronsiyum'un simgesi
10. Namus * Altın kökü * Zeki ve yaramaz çocuk
11. Seçkin görünmek için, bazı çevrelerdeki düşünceleri benimseyen, hayranlık duyan ve onlar gibi davranmaya özenen kimse* yaprakları yuvarlak ve geniş, çiçekleri beyaz, sarı, mavi, pembe renkte, durgun sulara veya havuzlarda yetişen su bitkisi* kuzu sesi
12. Hayvan yiyeceği* İskambilde birli* Karada veya denizde evcil olmayanı vurma veya yakalama işi* Bağımsız Devletler Topluluğu'nun eski adı
13. Mekanik yollarla hareket ettirilen veya kendi kendini yöneten alet* İlaç* Tok olmayan
14. İşığı polarmaya ya da polarılmış işığı incelemeye yarayan, kaisitten yapılmış dikdörtgen prizma.
15. Taşlık, konga* Aynı tiyatrodaki çalışan oyuncular topluluğu.